

Kutsal Yazılar S risi

Son Kurban

İncil'in İbraniler Bölümü Üzerine bir Yorum

Can Nuroğlu

Son Kurban

[Can Nuroğlu](#)

Telif Hakkı/Copyright Can Nuroğlu, 2015

E-Kitap [Hristiyan Kitaplar](#) tarafından yapıldı. Daha fazla ücretsiz kitap indirmek için [sitemize ziyaret edin.](#)
[Türkiye'de Kilise Adresleri](#)

İçindekiler

[ÖNSÖZ](#)

[GİRİŞ:](#)

[YORUM:](#)

[YÜCE OĞUL](#)

[MELEKLERDEN ÜSTÜN](#)

[BİRİNCİ UYARI](#)

[YÜCE İNSANOĞLU](#)

[MUSA'DAN DA ÜSTÜN](#)

[İKİNCİ UYARI](#)

[HUZUR DIYARI](#)

[BAŞKAHİN İSA](#)

[ÜÇÜNCÜ UYARI](#)

[TANRI'NIN VAADI](#)

[MELKİSEDEK DÜZENİ](#)

[MESİH'İN KAHİNLİĞİ](#)

[YENİ ANTLAŞMA](#)

[GÖKSEL TAPINAK](#)

[KUTSAL KAN](#)

[SON KURBAN](#)

[TANRI'YA YAKLAŞALIM!](#)

[DÖRDÜNCÜ UYARI](#)

[İMAN GERÇEĞİ](#)

[İMAN ATALARI](#)

[İMAN KAHRAMANLARI](#)

[İMAN MARATONU](#)

[YARIŞIN SONU](#)

[BEŞİNCİ UYARI](#)

[TEŞVİK SÖZÜ](#)

[SON ÖĞÜTLER](#)

[KAYNAKÇA:](#)

ÖNSÖZ

İncil'in 'İbraniler' adlı mektubu süslü bir hazine sandığı gibidir. Dışarıdan, yüzeysel bir şekilde incelendiğinde bile, çok muhteşem bir servet barındırdığı anlaşılıyor. Ancak sandığı açmak ve hazinesinden yararlanmak için özel bir anahtar gerekiyor. O da derin bir Eski Antlaşma bilgisi. Eski Kilise Babası Agustin şöyle demişti: 'Yeni Antlaşma Eski'de saklı bulunur, Eski Antlaşma da Yeni'de açığa çıkarılır.' İncil'in diğer tüm bölümlerinden çok İbraniler mektubu Eski Antlaşma'ya dayanır, öyle ki Kutsal Kitap'ın ilk kısmı olan Tevrat ve Zebur'u iyice anlamadan İbraniler mektubunu doğru düzgün yorumlamamız mümkün değil. Mektubun ismi de 'İbraniler', özellikle Yahudi imanlılarına hitaben yazıldığını belirtir. O yüzden bu mektubun hazinesini değerlendirmek için öncelikle Yahudi gibi düşünüp Eski

Antlaşmayı çok iyi bilmek gerek. En önemlisi bu mektupta Yeni Antlaşma'nın Eski Antlaşma'yı ne kadar mükemmel bir şekilde tamamladığını görüyoruz. Bazılarının sandığı gibi İncil bir önceki Tanrı vahiylerinin yerine geçip geçersiz kılmak yerine aslında orada anlatılan her şeyi harika bir şekilde yetkinliğe erdiliyor (Matta 5:17).

Bazen unutuluyor ki Kilisenin ilk yıllarında imanlıların hepsi İbrani yani Yahudi'ydiler. İsa Mesih'in kendisi de İbrahim'in soyundan özbeöz Yahudi'ydi. Neden böyle? Çünkü İsa'dan önce gelen vahiylerin tümü Yahudi peygamberler aracılığıyla İbrahim'in soyu olan İsrail toplumuna emanet edildi. Tüm vaatler ve antlaşmalar, kutsal yazılar ve yasalar Yahudi ulusuna teslim edildi (bkz Romalılar 3:2; 9:3-5). Tabi ki baştan beri Tanrı'nın esas amacı bu bereketleri tüm uluslara ulaştırmaktı ve bunun için İsrail'i kutsal bir araç olarak seçti (Mısır'dan Çıkış 19:4-6). Ne var ki İsrail tekrar ve tekrar Tanrı'nın buyruklarını çiğnedi, hatta vaat edilen Mesih İsa geldiğinde de onu çarmıha gerdiler. Ama ne ilginçtir ki bu da Tanrı planının bir parçasıydı ve İsa Mesih kurban olarak ölüp üçüncü gün dirilerek tüm uluslara mükemmel bir kurtuluş kapısı açtı. Mesih göğe çekildikten on gün sonra Pentikost gününde Kutsal Ruh'un inmesiyle Kendisine iman edenlerden oluşan ilk Kilise topluluğu Yeruşalim'de oluştu. Zaman geçtikçe salt İbranilerden oluşan bu imanlı grubu bir hayli büyüdü ta ki Saul'un başlattığı zulüm dalgası çoğunu dünyanın dört yanına dağıttı. Zamanla gayri-Yahudiler de İsa Mesih'e inanmaya başladı, hatta ilerleyen yıllarda Yahudi olmayan imanlı sayısı imanlı İbranilerin sayısını aştı. Yine de özellikle Yeruşalim ve civarındaki kiliseler çoğunlukla Yahudi kimliklerini korudular. İbraniler mektubu da yıllardır o topraklarda baskı gören Yahudi topluluklarına yönelik yazılmıştır.

Baştan beri İsa Mesih'e inanan Yahudiler toplumun önderleri tarafından reddedilmelerine rağmen Hristiyan inançlarını ezelden beri İbrani peygamberlerinin öğretilerinin devamı ve doğal sonucu olarak görmekteydiler. Nitekim İsa Mesih, Tanrı'nın Eski Antlaşma'da ilk gelişiyi ilgili verdiği sözleri tek tek yerine getirdi. O yüzden ilk Mesih imanlıları doğal olarak Tapınakta toplanır ve Yahudiliğin tüm yasalarına uyarlardı. Yani kendilerini farklı ya da yeni bir din mensubu olarak görmüyorlardı. Ancak Yahudi önderliği onlara acımasızca zulüm etmesi sonucunda İbrani asıllı imanlılar bir iklimde kaldılar: 'İsa Mesih'in ardından mı gitmeliyiz yoksa Yahudilerin törelerine mi dönmeliyiz?' İşte İbraniler mektubunun yazarı buna verdiği cevap şu: Kesinlikle İsa Mesih'i elden bırakmayın! Çünkü Tanrı'nın sağladığı son kurban ve gerçek kurtarıcı O'dur. Aynı zamanda İsa Mesih'e inanarak tarihi, dini ve etnik değerlerinden vazgeçmediklerini öğretiyor, tersine Tanrı Oğlu Mesih'i kabul edip diğer tüm ululara duyurarak Tanrı'nın asıl planını gerçekleştirip yetkinliğe erişeceklerini belirtiyor.

Şu an okumakta olduğunuz eser İncil'in İbraniler bölümünün içeriğini aktarmakla birlikte, üzerinde yapılan açıklamalardan ibarettir. Yukarıda belirttiğimiz gibi bu mektup özellikle ilk kuşak İbrani Mesih imanlılarını inançlarında pekiştirmek ve olgunlaştırmak adına yazıldıysa da bugün de bizim inancımızın Eski Antlaşma'daki tarihi kökenini anlamamız için son derece

faydalıdır. İsa Mesih'i el üstünde tutarken O'nu tarihsel köklerinden kesmeyip Tanrı vaatlerinin mükemmel meyvesi olarak görmemize yararı olacaktır. Değerli okuyucu, Güzel Rabbimizin size de bu kutsal meyveyi tatma ve Tanrı yolunda yetkinliğe erdirme fırsatı sağlamasını dileriz.

GİRİŞ:

YAZAR: İbraniler mektubunun belki en tartışılan konusu kimin tarafından kaleme alındığı mevzudur. İncil'in diğer bölümleri gibi Kutsal Ruh'un esinlenmesi sonucunda yazıldığı aşikârdır, nitekim baştan sona kadar Tanrı'nın Sözüyle mükemmel bir uyum sergiliyor. Genellikle bu tarz mektubun başında yazan kişi ismini belirtir ancak İbraniler mektubun ilk ayetleri doğrudan konuya girer. Yine de mektubun sonunda bir kaç selam sözü var ve bunlar bize yazarın kimliği konusuna ilişkin önemli bazı ipuçları sağlar. Kilisenin ilk çağında genellikle Elçi Pavlus mektubun yazarı olarak kabul edilirdi. Örneğin, İskenderiye piskoposu Klement 195 yılı civarında mektubun orijinali İbranice dilinde Pavlus tarafından yazıldığı ve sonradan yol arkadaşı Luka'nın eliyle Grekçe'ye çevrildiğini yazar. Büyük Kilise alimi Origenes de mektubun yazarı olarak Elçi Pavlus'u işaret eder. Ancak Tertulyan gibi başka Kilise Babaları isim belirtilmediği için Barnaba ya da Apollos gibi isimler yazar olarak önermişti. İşte o zamandan beri tartışma sürüyor, mektubun yazarı Elçi Pavlus mu yoksa başkası mı?

Yazarı Pavlus değil diyenler mektubun sergilediği değişik dil bilgisi özelliklerini ve farklı teolojik içeriğini kanıt olarak gösterir. Aynı zamanda 2:3'de geçen şu sözler Pavlus'un kaleminden gelemez derler: 'Başlangıçta Rab tarafından bildirilen bu kurtuluş, Rab'bi dinlemiş olanlarca bize doğrulandı.' Bu ayete bakacak olursak görgü şahidi olan Mesih'in orijinal on iki havarilerini işaret ettiği anlaşılıyor ama Pavlus onlardan biri değildi. Mektubun dili ve içeriği çok farklı olmasına gelince mektubun mevzusu da o denli farklı olduğu kabul edilmeli. Baştan belirttiğimiz gibi ilk imanlıların çoğu mektubun yazarı olarak Elçi Pavlus'u biliyorlardı, hatta mektubun en eski bazı nüshalarının başında 'Pavlus'tan İbranilere Mektup' diye yazar. İlk Kilisenin tarihçisi Eusebius Elçi Pavlus'un bu mektubu özellikle anonim bir şekilde iletmek istediğini belirtir. Nedeni şu: yazdığı kitle, Yahudiler, özellikle Mesih'in müjdesini gayri-Yahudilerle paylaşmasından dolayı genellikle Pavlus'a karşı önyargılıydı. Ama özbeöz Yahudi olan Pavlus yine de kendi halkına büyük bir yürek taşıyordu ve her fırsatta onlara da İsa'yı açıklıyordu (Romalılar 9:1-5; 10:1). O yüzden mektubun başında onlara tökez taşı olmamak için ismini koymamış olabilir ama mektubun sonuna gelince Pavlus'un diğer mektuplarında görmeye alıştığımız unsurları fark etmeye başlarız. Özellikle son bölümde 'Kardeşimiz Timoteos'tan söz etmesi dikkatimizi çeker çünkü o Pavlus'un en yakın yoldaşydı. Ayrıca İtalya'da olanların selamını iletmesi ilginçtir çünkü Pavlus son yıllarında oradaydı. Dahası mektubun son sözlerinde Pavlus'un klasik selamını okuyoruz, "Tanrı'nın lütfu hepinizle birlikte olsun" (bkz. 2.Sel.3:17-18). Tüm bu olgular yazar olarak Pavlus'u göstermekte.

İbraniler mektubunun içeriğinden yazarı Eski Antlaşma konusunda çok bilgili

olduğu anlaşılır. Yahudilere böyle yetkili ve kapsamlı bir mektup yazmak Pavlus'a çok uygundu, çünkü kendisi sadece Yahudi değil, Ferisi mezhebinde yetişmiş öğretmen olarak onların en yüksek makamlarında bulunmuş, tarihi inançlarını çözmüş birisiydi. Böyleyse büyük olasılıkla Yerusalim'de yaşanan kargaşa ardından Roma'ya sürülen Pavlus, 62 yılı civarında yürekte sevdiği kendi halkına bu mektubu yazmıştı. Amacı dünyanın her yerinde duyurduğu müjdenin kadim inançlarıyla bağdaştığını göstermekle beraber Yahudi kardeşlerini gelenekçi konumlarından İsa Mesih'i tam anlamıyla izlemeye çağırmak. Nihayetinde yazar konusunda yüzde yüz bir sonuca varamasak da içeriğinden ve diğer kutsal yazılarla olan uyumundan bu mektubun Rab'bin Sözü olduğu bellidir.

MESAJ: Mektubun isminden anlaşıldığı gibi bu satırlar İsa Mesih imanlıs olan Yahudilere yönelik yazılmıştı. Onlar için İsa'y Mesih olarak ikrar etmek hiç de kolay olmamıştı. Çoğu imanlı Yahudi toplumundan dışlanmış, bazısı zulüm görmüş, hatta kimisi İsa Mesih uğruna canını vermişti. Bu sert tepki karşısında bazıları imanda sendeleyip geri adım atmaya başladı bile. İşte bu mektubun ana amacı Hristiyan Yahudileri imanda pekiştirmek ve yreklendirmekti. Bir anlamda bu mektup Yahudi aslı İsa Mesih imanlılarına özgü bir "İnanç Bildirgesi" sağlamaktadır. Özellikle Hristiyanlığın Tanrı'nın baştan beri Yahudilerin atalarına emanet ettiği kutsal değerlerle nasıl örtüştüğünü ve sonuçta ne anlamda daha üstün olduğunu tespit ediyor. Bunun için yazar Yahudilerin Kutsal Yazlarına başvurarak İsa Mesih inancnn ezeli köklerini tek tek tespit etmeye gayret ediyor. Bu bağlamda mektubun iki amacn şöyle sıralayabiliriz:

Mesih'in üstünlüğünü tespit etmek – Baştan sona kadar yazar İsa Mesih'in melekler, peygamberler, kâhinler ve törenler üzerindeki mutlak yetkisini ve yeterliliğini vurguluyor. Bu mektup İsa Mesih'in hem Eski Antlaşma'da vaat edilen büyük kurtarıcı hem de orada tarif edilen bütün törenlerin esas nişanı ve tamamlayıcs olduğunu gösterir. Bu yüzden mektup boyunca "daha iyi/üstün" sözüyle sk sık karşılaşırız çünkü yazar Mesih'in her yönüyle "eski" her şeyden "daha üstün" olduğunu belirtiyor (1:4, 6:9, 7:22, 8:6, 9:23, 10:34, 11:16, 12:24).

Olgunlaşmalarn sağlamak – Birçok Yahudi imanlı ancak bir yere kadar büyümüş ve geri dönme tehlikesini yaşamaktaydlar. Aynı zamanda imanlı toplumu içinde henüz tam olarak İsa Mesih'e teslim olmamış kimseler de vardı. Dolayısıyla yazar onları toplam beş kere sk skya uyaryor (2:1-4, 3:7-4:13, 6:4-8, 10:26-31, 12:18-29). Tabii bu uyarıların gerçek imanlılar için değil, snrda duran ve iman konusunda tereddüt edenler için geçerli olduğunu unutmamalıyız. Genel olarak yazar Mesih imanlıları ruhsal yetkinliğe ve Tanrı'yla doğrudan samimi bir ilişkiye davet eder (4:16, 6:2, 7:19, 10:19-22, 12:22-24).

İlk bakışta mektup biraz düzensiz grndğu halde içine daldığımızda mantıklı bir taslak kendini ortaya koyar:

Bölüm 1-7 – Mesih'in Konumu ve Kişiliğinin stnlğ

Bölüm 8-10 – Mesih'in Kefaretinin Üstünlüğü

Bölüm 11-13 – Mesih'in Topluluğunun Üstünlüğü

Özellikle Eski Antlaşma anlayışında son derece zengin bu mektup öncelikle Yahudilere ama aynı zamanda tüm hepimize İsa'yı nasıl algılamamız gerektiğini gösterir. İsa Mesih yeni bir din getirmede, O Tanrı'nın baştan beri İbraniler'e verdiği tüm vaatlerin doruk noktasıydı. O yüzden Tanrı'nın Yahudilere Eski Antlaşma'da aktardığı gerçekleri değerlendirmeden Mesih'i tam anlamıyla kavramamız mümkün değil. Bu mektup İsa Mesih'in üstün kimliğini öne sürmekle beraber aracılığıyla Baba Tanrı'ya nasıl özgürce yaklaşabildiğimizi adım adım öğretir. Sonuç olarak Tanrı'yı gerçek anlamda tanımak Oğlu İsa Mesih'i doğru düzgün tanımakla başlar (Yuhanna 8:19, 14:6-7).

YORUM:

YÜCE OĞUL

İbraniler 1:1-3

1 Tanrı eski zamanlarda peygamberler aracılığıyla birçok kez çeşitli yollardan atalarımıza seslendi. **2** Bu son çağda da her şeye mirasçı kıldığı ve aracılığıyla evreni yarattığı kendi Oğlu'yla bize seslenmiştir. **3** Oğul, Tanrı yüceliğinin parıltısı, O'nun varlığının öz görünümüdür. Güçlü sözüyle her şeyi devam ettirir. Günahlardan arınmayı sağladıktan sonra, yücelerde ulu Tanrı'nın sağında oturdu.

AÇIKLAMA: Mektubun giriş sözü öncelikle İsa Mesih'in yüce konumunu ön plana çıkartır. Yazar imanda sendeleyeni İbraniler'e Tanrı Oğlu Mesih'in mutlak yüceliğini vurgulayarak başlamak istiyor çünkü bazıları İsa'yı sadece Tanrı'dan gelen bir elçi olarak biliyordu. Günümüzde de insanlar İsa'yı çok iyi tanıyormuş gibi 'Evet, o çok büyük bir peygamberdi' derler. Ne var ki İncil'de okuduğumuz gerçekler yaygın bu tabirlere müsaade etmiyor. İbraniler mektubunun başında okuduğumuz sözler Tanrı'nın pek çok peygamberin sonucunda kendi Oğlu İsa Mesih'i gönderdiğini belirtir. Rab peygamberler aracılığıyla pek çok farklı yollarla Yahudi halkına seslendi ancak son olarak hepsinden çok üstün kutsal Oğlunu gönderdi. Tabii 'Oğul' derken fiziksel ya da biyolojik bir ilişki söz konusu değil, İsa Mesih çok daha yüce, ruhani anlamda Tanrı'nın Oğludur (Matta 3:17, 17:1-5).

Mektup'un en başında (1:1-3) yazar İsa Mesih'in olağanüstü yüceliğini yedi özel ifadeyle özetler:

Tanrı O'nu Her şeye mirasçı kıldı – Tanrı'nın mirasçısı olmak demek Tanrı'nın sahip olduğu her şeye sahip olmak demek. Koloseliler 1:16'ya göre yaratılan her şey İsa Mesih için yaratıldı. Dahası Filipililer 2:9-11'de İsa Mesih'in bir gün her adın üzerinde daha üstün bir ad alacağını söyler.

Tanrı O'nun aracılığıyla evreni yarattı – Kainatı yaratan Baba Tanrı'dır ama Tevrat'ın Yaratılış 1. bölümüne dikkatle baktığımızda dünyayı 'Söz'ü ile yarattığını okuyoruz. Sonra Yuhanna 1'de evreni yaratan bu 'Söz'ün ezelden

beri Tanrı'yla birlikte olan ve sonrasında insan olmayı seçen Oğul'un kendisi olduğunu görüyoruz.

O, Tanrı yüceliğinin parıltısıdır – Bu ifadeyle yazar Oğul'un Tanrı'dan gelen mükemmel yansıması olduğunu belirtir. Baba Tanrı güneş gibi 'yaklaşılmaz ışıktayışar' (1.Timoteos 6:16). Fakat nasıl ki güneş ışınlarından tanıyorsak Tanrı'yı 'dünyanın ışığı' olarak gelen Mesih'in yüzünde tanıyabiliyoruz (Yuhanna 8:12, 14:9; 2.Korintliler 4:6).

O, Tanrı varlığının öz görünümüdür –Tanrı, Kutsal Kitap'ta öz varlığını görmenin mümkün olmadığını belirtirken, İsa Mesih'te kendini görünür kıldığını söyler (Yuhanna 1:18). Burada geçen 'öz görünüm' kelime eski dönemlerde demir paraların üzerindeki imparatorun resmi için kullanılırdı. Sıradan insanlar için imparatoru görmek mümkün değildi ama ellerindeki paradan onu görüyorlardı. Benzer şekilde İsa Mesih'i tanıdığımızda Tanrı'yı tanımış oluyoruz.

Güçlü sözüyle her şeyi devam ettirir – Buradaki fiil 'taşımak' fiilinden gelir. Mesih Atlas misali gibi dünyayı taşımıyor ancak tanrısal gücü ve yetkisiyle kainatı bir arada tutar ve düzenli bir şekilde işlemlerini sağlar. Koloseliler 1:17'de dediği gibi 'her şey varlığını O'nda sürdürmektedir.'

Günahlardan arınmayı sağladı – Kutsal Kitap tüm insanların günaha bağlı olup Tanrı'nın adil yargısını fazlasıyla hak ettiğini öğretir (Romalılar 3:23). Ama merhameti bol olan Tanrı insanları günahlarından kurtarmak için Mesih'i çarmıha teslim etti. Tüm insanlık uğruna ve yerine ölen İsa üçüncü gün ölümden dirilerek kendisine güvenen herkes için tam bir kurtuluş sağlar (Efesliler 2:1-10, Titus 3:4-6).

Ulu Tanrı'nın sağında oturdu – Ölümden dirildikten sonra Mesih havarilerinin gözleri önünde göğe yükseldi. İsa yeryüzüne dönüp vaat edilen krallığını kurmak üzere Baba Tanrı'nın sağında bekliyor. O şimdiden Kraldır ve kendisine iman edenlerin üzerinde hüküm sürüyor (Efesliler 1:18-23, Koloseliler 1:13; 2:10).

Bu kısa yedi ifadeyle yazar Mesih'in üstün kimliğini açıklamakla birlikte yaratılıştan bu yana Tanrı Oğlu'nun yüce işleyişini de sergiledi. En önemlisi Tanrı kutsal tasarısını bitirmek ve insanları kendine çekmek için gerekli olan her şeyi Oğlu İsa Mesih'le tamamladığını belirtir. İster kabul edelim, ister kabul etmeyelim İsa'nın gerçek kimliği budur. Dahası şu an Ulu Tanrı'nın sağında oturan İsa Mesih olduğuna göre O'nu dinlesek iyi ederiz.

MELEKLERDEN ÜSTÜN

İbraniler 1:4-14

4 Meleklerden ne denli üstün bir adı miras aldıysa, onlardan o denli üstün oldu. 5 Çünkü Tanrı meleklerin herhangi birine, «Sen benim Oğlum'sun, Bugün ben sana Baba oldum» Ya da, «Ben O'na Baba olacağım, O da bana Oğul olacak» 6 Yine Tanrı ilk doğanı dünyaya gönderirken diyor ki, «Tanrı'nın bütün

*melekleri O'na tapınsın.» **7** Melekler için, «Kendi meleklerini rüzgar, Hizmetkârlarını ateş alevi yapar» diyor. **8** Ama Oğul için şöyle diyor: «Ey Tanrı, tahtın sonsuzluklar boyunca kalıcıdır, Egemenliğinin asası adalet asasıdır. **9** Doğruluğu sevdin, kötülükten nefret ettin. Bunun için Tanrı, senin Tanrın, Seni sevinç yağıyla Arkadaşlarından daha çok meshetti.» **10** Yine diyor ki, «Ya Rab, başlangıçta Dünyanın temellerini sen attın. Gökler de senin ellerinin yapıtıdır. **11** Onlar yok olacak, ama sen kalıcısın. Hepsi bir giysi gibi eskiyecek. **12** Bir kaftan gibi düreceksin onları, Bir giysi gibi değiştirilecekler. Ama sen hep aynısın, Yılların tükenmeyecek.» **13** Tanrı meleklerin herhangi birine, «Ben düşmanlarını Ayaklarının altına serinceye dek, Sağımda otur» **14** Bütün melekler kurtuluşu miras alacaklara hizmet etmek için gönderilen görevli ruhlar değil midir?*

AÇIKLAMA: Bugünkü insanlar gibi eskiden beri Yahudiler de meleklerle inanıp büyük ilgi duyarlar. İnanışlarına göre Kutsal Yasa meleklerin vasıtasıyla Musa'ya teslim edildi (Elç.İşleri 7:53). Elçilerin döneminde bazıları melekleri aşırı yüceltmeyi ve neredeyse Tanrı yerine koymaya başladılar (Koloseliler 2:18). O yüzden İbranilere yazan öncelikle İsa Mesih'in meleklerden çok daha üstün olduğunu ispatlayarak söze başlar. Bunu özellikle Yahudilerin Kutsal Yazılarına dayandırarak yapar. Önce Mesih'e verilen adın üstünlüğünü sonra da O'nun kimliğinin ve konumunun yüceliğini tespit eder. Bazılarının sandığı gibi İsa Mesih için kullandığımız 'Tanrı Oğlu' ismi sonradan Hristiyanların icadı değildir. Bu kutsal isim çok eskiden beri Eski Antlaşma'da Mesih'e verilen isim ve unvandı. Yazar ilk önce Mezmur 2:7'de Tanrı'nın Mesih için söylediği 'Sen benim Oğlumsun' sözlerine dikkatimizi çeker. Sonra Tanrı'nın Kral Davut'a soyundan gelecek ebedi Kral Mesih ile ilgili verdiği söze odaklanır: 'Ben O'na Baba olacağım, O da bana Oğul olacak (2.Samuel 7:14).' Yazarın belirttiği gibi çok önceden Mesih'e verilen 'Oğul' ismi O'nun melekler dahil diğer tüm herkesten ne denli üstün olduğunu gösterir. Meleklerle dönünce onların esas Mesih'e tapmaları emredildiğini hatırlatıyor (Mezmur 97:7). Bu özellikle 'ilk doğan' yani Tanrı'nın mirasçısı olan Mesih'in ikinci gelişinde gerçekleşeceğini biliyoruz (Matta 25:31). Sonuç olarak meleklerle bazı yerlerde genel anlamda 'Tanrı oğulları' diye mecazi anlamda hitap edilse de (bkz. Eyüp 1:6, 38:7), Mesih'e verilen tekil 'Oğul' ve 'Mirasçı' unvanı yalnızca İsa'ya özgü olarak kullanılır (Yuhanna 3:16).

Sonra yazar Oğul'un üstün kimliğine odaklanır. Melekler yalnızca 'hizmet eden görevli ruhlar' iken Eski Antlaşma'da bile Mesih İsa için geçen sözler gerçekten olağanüstü. Yazar öncelikle dikkatimizi Mesih'i anlatan 45. Mezmura çevirir. 'Mesih' sözcüğü kutsal bir görev almak üzere Tanrı'nın Ruhu'yla meshedilen biri için kullanılır. İsa'dan yaklaşık 1000 sene önce yazılan bu bölüm beklenen büyük Kralın meshedilişini anlatır. Ancak sözlere dikkat edersek Mesih'e hitap ederken 'Tanrı' der. Aynı zamanda Babası olan Tanrı'yı kendisinden ayrı tutar. Anlaşılan şu ki gelecek Mesih Tanrı'ya eşit ilahi kimliğe sahiptir. Eski Antlaşmada Mesih'i Tanrı'ya eşit kılan bir kaç ayet daha var (bkz. Mezmur 110:1, Malaki 3:1). İbranilere

dönünce, Mesih'in sürdüreceği Tanrı'nın ebedi krallığından söz açılmışken, yazar Mezmur 102'den bir alıntı daha yapar. Orada RAB diye geçen Mesih'in tüm evreni yarattığı gibi son günlerde kaftan dürer gibi hepsini toplayacağını da yazar. Mesih için burada söylenenler bizi çok şaşırtabilir ancak şunu unutmayalım ki yazar tüm bunları İncil'e değil Mesih'ten çok önce yazılan Eski Antlaşma'ya dayandırıyor.

Son olarak yazar Mesih'in üstün konumuna kısaca değinir. Bunun için 110. Mezmur'a döner. Orada Mesih'in yüce zaferinden sonra Baba Tanrı'nın sağında oturduğunu okuyoruz. Bu ayet İncil'de en çok alıntı yapılan ayetlerden biridir (Elç.İşleri 2:35, 1. Korintliler 15:25, Efesliler 1:18-22, Koloseliler 3:1, 1.Petrus 3:22). Bu sözler Mesih'in şu anki görkemli konumu açıklar; O evrenin en önemli makamındadır. Tabi bu O'nun sürekli oturduğu anlamına gelmiyor. Örneğin, İncil Mesih'in kendisine iman edenler için sürekli aracılık ettiğini söyler (Romalılar 8:34). Ama burada önemli olan İsa Mesih'in Baba Tanrı'yla birlikte olup en üstün konuma sahip olduğunu anlamak. Melekler ise sadece 'görevli ruhlar'dır. Başta söylediğimiz gibi bugün insanlar meleklerle ve cinlere çok merak duyarlar. Elbette ki onların heybetli bir görünüşü ve belirli bir yetkileri var. Ama İsa Mesih'in karşısında onlar bir hiçtir. O halde insanların övdüğü ruhsal varlıklara merak salmak yerine gerçek Tanrı Oğlu Mesih'e odaklanmak gerek.

BİRİNCİ UYARI

İbraniler 2:1-4

1 Bu nedenle, akıntıya kapılıp sürüklenmemek için işittiklerimizi daha çok önemsemeliyiz. **2-3** Çünkü melekler aracılığıyla bildirilen söz geçerli olduysa, her suç ve her sözdinlemezlik hak ettiği karşılığı aldıysa, bu denli büyük kurtuluşu görmezlikten gelirse nasıl kurtulabiliriz? Başlangıçta Rab tarafından bildirilen bu kurtuluş, Rab'bi dinlemiş olanlarca bize doğrulandı. **4** Tanrı da belirtiler, harikalar, çeşitli mucizeler ve kendi isteği uyarınca dağıttığı Kutsal Ruh armağanlarıyla buna tanıklık etti.

AÇIKLAMA: İsa Mesih'in mutlak üstünlüğünü Tanrı'nın Kutsal Kitap'taki

sözlerine dayandırarak açık ve net bir şekilde kanıtladıktan sonra, yazar Rab'bin bu son vahyini hafife alan veya hor gören kişileri sıkı sıkıya uyarır. Mektubun belirli yerlerinde yazar Yahudi asılı okuyucularını İsa Mesih'ten uzaklaşma konusuna ilişkin ciddi şekilde ikaz eder (3:7-4:13, 6:4-8, 10:26-31, 12:25-29). İlk ayetin belirttiği gibi uzaklaşan kişiler akıntıya kapılan veya rüzgarlarla sürüklenen gemi gibi Rab'den yavaşça kopar gider. Bu akıntı farklı ideolojiler, felsefi kurgular, sahte öğretiler, modern trendler ve benzeri aldatmacalar olabilir. Rüzgarlar da karşılaştığımız ailevi sıkıntılar, dünyasal kaygılar ya da kişisel günahlar olabilir (Efesliler 4:14). Ancak şunu anlamalıyız ki Mesih'ten uzaklaşan çoğu kimseler bir kerede teolojik anlaşmazlıktan dolayı değil, genellikle kişisel ve dünyevi durumlardan dolayı zamanla kaybolup gider. İsa Mesih'i terk eden kişiler Rab'bin Sözü'nü bildikleri halde onu önemseyip uygulamadıklarından dolayı zayıflayıp düşer (bkz. Matta 13:1-23).

Sonra yazar Mesih'le gelen Yeni Antlaşma'yı Musa'ya teslim edilen yasayla kıyaslar. Melekler vasıtasıyla verilen Eski Antlaşma gayet yargı konusunda keskin ve sertti. Her suçun belirli bir cezası vardı ve Rab adaletini esirgemezdi. Mesih'le gelen Yeni Antlaşma ise Tanrı'nın lütfuna dayalı olarak insanların günahlarından kurtulmasını sağlar. Ne var ki Rab'bin merhametini fırsat bilen bazıları İsa Mesih'le sağlanan bu kurtuluşu hafife alır: 'İman etsek günaha devam edebilir miyiz acaba'... diyenler var. Ancak unutuyorlar ki Rab aynı Rab'dir ve kutsallığıyla alay edilmesine müsaade etmez. Yani ilk antlaşmayı çiğneyenler Tanrı'nın yargısını nasıl gördülerse, son antlaşmayı hor görenlerin de eninde sonunda Rab'bin adaletini tadacakları kesindir. Hatta son antlaşma ilkinden çok daha yüce olduğuna göre, Tanrı'nın onunla ilgili göstereceği yargı o denli büyük olacaktır. Bu sırada Mesih'le gelen mesajın aşkın büyüklüğünü belirtmek için yazar İsa'yla birlikte yaşamış havarilerinin sözlerini hatırlatır. Mesih'in yüceliğine dünyanın her yerinde tanıklık eden bu şahıslar aynı zamanda İsa'nın yetkisiyle mucizeler ve harikalar da sergilediler (Elç.İşleri 2:43; 4:30; 5:12; 6:8; 8:6, 13; 14:3; 15:12). Ayrıca, Kutsal Ruh'un beraberinde getirdiği ve İsa imanlılarına dağıttığı ruhsal armağanlar da Mesih'in yüce zaferinin birer ispatıdır (Efesliler 4:7-11). Kısacası, Tanrı'nın İsa Mesih'le gelen son vahyini küçümsemek ya da kaytarmak gibi bir lüksümüz yoktur.

Bu ve mektubun ilerisinde okuduğumuz benzer uyarıcı ayetler önemli bir soru gündeme getirir: Bir Mesih imanlısı kurtulduktan sonra imandan düşüp sonsuza dek kaybolabilir mi? Başta bunu belirtmeliyiz ki Kutsal Kitap'ın öğretisine göre kurtuluş yalnızca imanla olur, yani bizim bunu iyi işler sonucunda kazanmamız mümkün değil, Tanrı'nın armağanıdır (Efesliler 2:8-9). Aynı zamanda kurtuluşumuz baştan sona kadar Tanrı'nın işi (1 Pet 1:3-5). O yüzden bunu öylesine, kaza sonucu, kaybetmemiz de söz konusu değil çünkü bizi elinde tutan Rab'dir (Yuhanna 10:27-29) Yani her an Rab'bin sevgisinden kopup kaybolabiliriz diye korkmaya gerek yok (Romalıları 8:36-39). Yine de çoğumuz Mesih imanlısı diye geçinen birinin sonradan Rab'den uzaklaştığını görmüşüzdür, onlar ne olacak? Bir

ihhtimal Şu, tam anlamıyla Mesih'e inanmamıŐ sadece dıŐardan öyle görünmüŐtü (Matta 7:21-23). İkinci bir ihtimal belki gerçekten imanlıdır ve Rab'bin terbiyesiyle yakında imana dönecek ya da erken ölecek (1.Korintliler 11:30). Üçüncü bir ihtimal kişinin Rab'bi bilinçli bir Şekilde inancını reddetmesi ya da inkar etmesi sonucunda kaybolmasıdır (Matta 10:33, 2.Timoteos 2:12). Rab son günlerde bir çok imanlının imandan döneceğini belirtir (Matta 24:23-25, 1.Timoteos 4:1). O yüzden burada verilen uyarıyı ciddi alsak iyi ederiz. İsa Mesih'i asla inkar etmemek için Rab'den her daim güç dilemeliyiz.

YÜCE İNSANOĞLU

İbraniler 2:5-18

5 Tanrı, sözünü ettiğimiz gelecek dünyayı meleklerle bağılı kılmadı. **6** Ama biri bir yerde şöyle tanıklık etmiştir: «Ya Rab, insan ne ki, onu anasın, Ya da insanoğlu ne ki, ona ilgi gösteresin? **7** Onu meleklerden biraz aşağı kıldın, Başına yücelik ve onur tacını koydun, Ellerin yapıtıları üzerine onu görevlendirdin. **8** Her Şeyi ayakları altına sererek Ona bağımlı kıldın.» bırakmadı. Ne var ki, her Şeyin insana bağımlı kılındığını henüz görmüyoruz. **9** Ama meleklerden biraz aşağı kılınmış olan İsa'yı, Tanrı'nın lütfuyla herkes için ölümü tatsın diye çektiği ölüm acısı sonucunda yücelik ve onur tacı giydirilmiş olarak görüyoruz. **10** Birçok oğulu yüceliğe eriŐtirirken onların kurtuluş öncüsünü acılarla yetkinliğe erdirmesi, her Şeyi kendisi için ve kendi aracılığıyla var eden Tanrı'ya uygun düşüyordu. **11** Çünkü hepsi -kutsal kılan da kutsal kılınanlar da- aynı Baba'dandır. Bunun içindir ki, İsa onlara «kardeşlerim» demekten utanmıyor. **12** «Adını kardeŐlerime duyuracağım, Topluluğun ortasında Seni ilahilerle öveceğim» diyor. **13** Yine, «Ben O'na güveneceğim» ve yine, «İŞte ben ve Tanrı'nın bana verdiğı çocuklar» diyor. **14** Bu çocuklar etten ve kandan oldukları için İsa, ölüm gücüne sahip olanı, yani İblis'i, ölüm aracılığıyla etkisiz kılmak üzere onlarla aynı insan yapısını aldı. **15** Bunu, ölüm korkusu yüzünden yaşamları boyunca köle olanların hepsini özgür kılmak için yaptı. **16** Kuşkusuz O, meleklerle değıl, İbrahim'in soyundan olanlara yardım ediyor. **17** Bunun için her yönden kardeŐlerine benzemesi gerekiyordu. Öyle ki, Tanrı'ya hizmetinde merhametli ve sadık bir başkâhin olup halkın günahlarını bağıŐlatabilsin. **18** Çünkü kendisi denenip acı çektiğı için denenenlere yardım edebilir.

AÇIKLAMA: Okuyucularına mesajının ciddiyetini vurguladıktan sonra yazar birinci bölümde kaldığı yerden devam eder. Orada Mesih'in Şimdiki yüce konumuna ve gelecek krallığına kısaca değınererek meleklerden ne denli üstün olduğunu belirtti. Şimdi Mezmur 8'den alıntı yaparak söz konusu krallığa odaklanır. Aslında Tanrı ilk dünyayı yarattığında kainatın hakimiyetini kendi benzeyiŐinde yarattığı Adem ve Havva'ya teslim etti. İlk insanlar tabiat açısından meleklerden bir az aşağı olmalarına rağmen yeni yaradılıŐın krallığının başına atandılar. Ne var ki İblis'e uyarak Tanrı'ya isyan ettikleri için dünyanın

hakimiyetini kaybedip Şeytan'a kaptırdılar. Böylece dünya egemenliği artık insanlara bağımlı değil, İblis'in denetimindedir (1.Yuhanna 5:19) Ama bu hikayenin sonu değil. İnsan olarak yeryüzüne gelen Tanrı Oğlu İsa özellikle bu durumu düzeltmek için geldi. İnsana teslim edilen krallığı İblis'ten kurtarması için Mesih'in de insan olması gerekiyordu. Ayrıca, insanın isyanı sonucunda meydana gelen ölüm sorununu bizzat çözmesi gerekiyordu. Çünkü günahın ücreti ölümdür, bu yüzden İsa Mesih kendini bir fidiye olarak çarmıhta sundu. Üçüncü gün dirilerek ve sonrasında göğe yükselip Baba Tanrı'nın sağına oturarak da 'yücelik ve onur tacı' giymişti. Böylece ilk atalarımızın İblis'e kaptırdıkları krallığın hakkını geri kazanmış oldu. Şimdi ise düşmanlarının ayaklarına serilmesini bekliyoruz ki yeryüzüne dönüp egemenliğini tam anlamıyla kursun (bkz. Elçişleri 2:33-36, 3:19-21).

Bu kısım ezelden var olan Tanrı Oğlu Mesih'in neden insan olması gerektiğini açıklar. İnsanların yitirdiği krallığı İblis'ten alması için İsa Mesih'in tam ve gerçek insan olarak ölüm tatması gerekiyordu. Bunu başardığı zaman görkemli dirilişiyle kendisine iman eden herkesi yüceliğe erdirdi. Böylece Baba Tanrı'nın ailesinden irak düşen insan oğullarını Rab'bin evine yeniden kavuşturdu. İşte bu anlamda Tanrı'nın biricik Oğlu Mesih kendisine iman edip Tanrı'ya dönenlere 'kardeşlerim' diye hitap eder. Metnin belirttiği gibi insanları kurtarmak için Tanrı Oğlu Mesih ancak kısa bir süreliğine meleklerden aşağı kılınmıştı. Ancak bu şekilde Tanrı'nın adaleti yerine gelmiştir çünkü insanın günahını ancak kusursuz bir insan yüklenebilirdi. Asırlardır insanları bağlamak için Şeytan'ın kullandığı ölümün zincirini ancak ölümsüz ve kutsal bir varlık kırabilirdi. Sonuç olarak Mesih'in dediği gibi 'Bana iman eden ölse de yaşayacaktır' (Yuhanna 11:25). İmanlı için ölüm artık bir ürkütücü bir zindan değil, tersine Babamızın evine açılan kapıdır (1.Korintliler 15:53-57). Dahası bu dünyada da bizler artık İblis'in köleleri değiliz. Mesih daha şimdiden Tanrı'nın çocukları olmak üzere bizi azat etti (Galatyalılar 4:6-7).

Bununla yazar Mesih'in müthiş üstünlüğünü bir daha vurgulamış oldu. Evet, insanları kurtarmak için bir süreliğine meleklerden aşağı kılınıp insan olarak yaşadı ve öldü, ancak şu anda Tanrı'nın sağında tahta oturarak hüküm sürüyor. Bizi kurtarmak için kendini alçaltıp bu şekilde aşağılara inmesi gerçekten harika bir merhamet örneğidir (Filipililer 2:5-8). Aynı zamanda bizim gibi insan olduğu için bize karşı her açıdan empati gösterebildiğini okuyoruz. Bizim bu dünyada yaşadığımız her türlü sıkıntı ve denemeye sınındığı için bizi çok iyi anladığına emin olabiliriz. Böylece Tanrı'yla bizim aramızda aracılık yaparken hem merhametli hem de sadık bir şekilde başkâhinlik görevini yerine getirebilir.

MUSA'DAN DA ÜSTÜN

İbraniler 3:1-6

1 Bunun için, göksel çağrıya ortak olan kutsal kardeşlerim, dikkatinizi açıkça benimsediğimiz inancın elçisi ve başkâhini İsa'ya çevirin. **2** Musa Tanrı'nın bütün evinde Tanrı'ya nasıl sadık kaldıysa, İsa da kendisini görevlendirene sadıktır. **3**

Evi yapan nasıl evden daha çok saygı görürse, İsa da Musa'dan daha büyük yüceliğe layık sayıldı. 4 Her evin bir yapıcısı vardır, her şeyin yapıcısı ise Tanrı'dır. 5 Musa, gelecekte söylenecek sözlere tanıklık etmek için Tanrı'nın bütün evinde bir hizmetkâr olarak sadık kaldı. 6 Oysa Mesih, O'nun evi üzerinde yetkili oğul olarak sadıktır. Eğer cesaretimizi ve övündüğümüz umudu gevşemeden sonuna dek sürdürürsek, O'nun evi biziz.

AÇIKLAMA: Yazar yine Yahudi asılı okuyucularını İsa Mesih'in üstün değerini anlamak konusunda teşvik etmeye başlar. Bu defa O'nun Musa'dan ne denli üstün olduğunu tespit eder. İsrail oğulları için Musa en büyük peygamberdi çünkü Tanrı Kutsal Yasa'yı onun eline teslim etti. Bu yüzden Yahudi din bilginleri özellikle 'Musa'nın öğrencileri' diye geçinirlerdi (Yuhanna 9:28-29). Halkın ileri gelenleri İsa Mesih'le Musa'nın buyrukları konusunda defalarca çatıştılar. Mesih ise Musa'nın yasasını hiç bir zaman inkar etmedi, tersine Eski Antlaşma'da yazılan buyruklar ve vaatlerin kendisiyle ilgili yazıldığını göstermeye gayret etti (Luka 24:27, 44, Yuhanna 5:39,40; 45-46). Yine de dini önderler Mesih'in sözüne inanmak yerine Musa'nın buyruklarına tutunmaya karar verdiler. Hatta sonunda Musa'nın buyruklarını çiğnedi diye İsa'nın çarmıha gerilmesini istediler (Yuhanna 19:7). Aslında Musa'yla Mesih arasında hiç bir çatışma yoktur. Musa'ya verilen yasa esas Mesih'in yolunu hazırladı (Yuhanna 1:45). Yasanın son kısmında da Mesih'in gelişine ilişkin Musa'nın çok net bir peygamberlik sözü de var (Yasanın Tekrarı 18:14-18, Elç.İşleri 3:22).

Şimdi İbraniler mektubunda yazar Musa'yı Mesih'le kısaca karşılaştırır. İki Tanrı'nın kendilerine verdiği görevde son derece sadıktılar. Tanrı Musa aracılığıyla ev halkı olan İsrail ulusunu kurdu. Musa özellikle Tanrı'nın konutunu temsil eden Buluşma Çadırını kurmakta çok özverili davrandı. Sadık bir kahya olarak Tanrı'nın Yahudilere ilişkin bütün buyruklarını eksiksizce yerine getirdi (Mısır'dan Çıkış 39:42-43). Ancak yazar Musa'nın sadakatini takdir ederken esas 'evi' yapan Tanrı'dır diye hatırlatır; Musa sadece Rab'bin evinde bir hizmetkardı. Musa diğer peygamberler gibi sadece bir insandı, yani o Tanrı'nın inşa etmekte olduğu ruhsal ev halkının bir mensubuydu. İsa Mesih'in konumu ise çok farklı. Yazarın dediğine göre evi yapan Mesih'in kendisi olduğu için, O Musa'dan çok daha büyük bir saygıya layıktır. Mısır'dan Çıkış bölümüne dikkat edersek Musa'yı alevli çalıdan çağıran olsun, kayadan su çıkartan olsun veya Sina dağının tepesinde kendisiyle konuşan olsun, hepsi Tanrı Oğlu Mesih'ti (1.Kortintliler 10:4). Sonuç olarak Musa Tanrı'nın evinde bir hizmetkârı iken Mesih ise evin mirasçısı ezelden beri Tanrı'nın kutsal Oğludur. İşte bu yüzden İsa Mesih'le gelen Yeni Antlaşma Musa'yla verilen Eski Antlaşmadan çok ama çok daha üstündür. Yasa ancak insanın günahını ortaya çıkartarak Tanrı'nın yargısını gösterdi, Mesih'le gelen lütuf ise gerçek özgürlük getirdi (Yuhanna 1:16, 2.Korintliler 3:6-18).

Son ayette yazar Tanrı'nın kutsal 'evini' hala inşa etmekte olduğunu belirtir. Bu seçilmiş ev halkı İsrail'le başladıysa da şimdi Mesih'e iman eden her canla yükselmeye devam ediyor (1.Petrus 2:5). Bu kutsal yapı Rab'be ait kutsal bir

tapınak olmak üzere her geçen gün Mesih'te daha da kenetlenip yükseliyor (Efesliler 2:22). Ama Tanrı'nın bu kutsal evinde yer almak için Mesih'in her şeyin üzerindeki yüceliğini ikrar etmek şarttır. O yüzden yazar özellikle Musa'ya takılıp kalmış İbranileri ikaz etmeye çalışıyor. Musa ve diğer peygamberlerin rolü çok önemli ama esas Mesih'in yolunu hazırladıklarını anlamalıyız (Elç.İşleri 26:22). Tanrı'nın kendisi günün birinde bunu Mesih'in havarilerine çok çarpıcı bir görümde vurguladı. Mesih en yakın bazı öğrencileriyle yüksek bir dağa çıktı ve bir anda görünümünü değiştirdi. Musa ile İlyas da birden yüceliğe bürünmüş İsa'nın yanında belirdi. Buna çok sevinen Petrus her birine bir çardak yapmak istedi. Ancak Tanrı göklerden İsa Mesih için 'Bu Benim Oğlum'dur, seçilmiş Olan'dır. O'nu dinleyin' diyerek Mesih'in peygamberlerden ne denli üstün olduğunu açıkça gösterdi (Luka 9:28-36).

İKİNCİ UYARI

İbraniler 3:7-19

7-8 Bu nedenle, Kutsal Ruh'un dediği gibi, «Bugün O'nun sesini duyarsanız, Atalarınızın başkaldırdığı, Çölde O'nu sınıdığı günkü gibi Yüreklerinizi nasırlaştırmayın. **9** Atalarınız beni orada sınavıya denerler Ve kırk yıl boyunca yaptıklarımı gördüler. **10** Bu nedenle o kuşağa darıldım Ve dedim ki, «Yürekleri hep kötüye sapar, Yollarımı öğrenmediler. **11** Öfkelendiğimde ant içtiğim gibi, Onlar huzur diyarıma asla girmeyecekler.» » **12** Ey kardeşler, hiçbirinizde diri Tanrı'yı terk eden kötü, imansız bir yüreğin bulunmamasına dikkat edin. **13** «Gün bugündür» denildikçe birbirinizi her gün yüreklendirin. Öyle ki, hiçbirinizin yüreği günahın aldatıcılığıyla nasırlaşmasın. **14** Çünkü Mesih'e ortak olduk.

Yalnız başlangıçtaki güvenimizi gevşemeden sonuna dek sürdürmeliyiz. [15](#) Yukarıda belirtildiği gibi, «Bugün O'nun sesini duyarsanız, Atalarınızın başkaldırdığı günkü gibi Yüreklerinizi nasırlaştırmayın.» [16](#) O'nun sesini işitip başkaldıran kimlerdi? Musa önderliğinde Mısır'dan çıkanların hepsi değil mi? [17](#) Tanrı kimlere kırk yıl dargın kaldı? Günah işleyip cesetleri çöle serilenlere değil mi? [18](#) Sözünü dinlemeyenler dışında kendi huzur diyarına kimlerin girmeyeceğine ant içti? [19](#) Görüyoruz ki, imansızlıklarından ötürü oraya giremediler.

AÇIKLAMA: Hemen bir önceki ayette yazar, 'O'nun evi bizim!' diye söyledi ama bunun şartını da koydu: 'Eğer cesaretimizi ve övündüğümüz umudu gevşemeden sonuna dek sürdürürsek...' Yani imanlıyım demek yetmiyor demek istiyor çünkü gerçek iman itaate yol açar. İmanın devamında itaat gelişmezse o iman boştur demek. Akabinde 95. Mezmur'dan alıntı yaparak İsrail'in tarihinden Yahudilerin çok iyi bildiği bir hadiseyi hatırlatır. Bu olayın aslı Musa'nın kitaplarında Çölde Sayım 14. bölümünde ayrıntılı olarak geçer. Rab bir çok mucize yaparak İsrail halkını Firavun'un elinden kurtardı. Sonra onları Kızıldeniz'in ortasından kuru toprak üzerinde geçirerek Sina Dağında onlarla buluştu. Rab, kutsal antlaşmaya uyarmanız sizi atalarınıza vaat ettiğim Kenan topraklarına sağ salim kavuşturacağım diye söz verdi. Ne var ki Kenan diyarının sınırına dayandıklarında halk orada bulunan iri yarı insanlardan korkup Mısır'a geri dönmek istedi. Hatta Musa ile Harun'a karşı gelerek onları taşla tutmaya kalktılar. Birden Rab bin görkemi bütün topluluğa göründü ve Tanrı onları azarladı. Rab halkın isyanı özellikle imansızlıklarına bağladı (Çölde Sayım 14:11). Yani o ana kadar bir çok harika ve mucize görmelerine rağmen yine de Yahve'ye tam olarak inanmamışlar demek. O yüzden Rab onları 'huzur diyarım' dediği Kenan topraklarına sokmayacağına ant içti. Dahası kendisine karşı gelen o imansız nesli 40 yıl boyunca çölde dolaştırıp tüketeceğini belirtti. Ancak onlardan doğan ve isyana katılmayan bir sonraki nesil Tanrı'nın vaat ettiği diyara girebildi.

İbraniler yazarının alıntı yaptığı 95. Mezmur'un yazarını yönlendiren Kutsal Ruh bir sonraki nesilleri benzer şekilde imansızlığa düşmemeleri konusunda uyarır. Sesini duyan okuyucuları yüreklerini nasırlaştırmamaları için ikaz ediyor. Tanrı'nın olağanüstü gücünü birinci derecede tecrübe eden o nesil imansızlığa düşebildiyse o zaman hepimiz için düşme tehlikesi vardır. Bu yüzden yazar 'gün bugün denildikçe' yani her fırsatta birbirimizi imanda pekiştirmeye ve yüreklendirmeye çağırır. Yine de yazar o ilk neslin Tanrı'yı çok iyi tanıdığı ve bir çok mucizesine şahit olduğunu hatırlatır. Onlar Sina Dağında Yahve'nin sesini bizzat duydular. Tanrı'ya inandıklarını düşünüyorlardı ama sonrasında bu iman çok yüzeysel olduğu ortaya çıktı. Çünkü Tanrı'ya gerçek anlamda inanmış olsaydılar Kenan topraklarını ele geçirme konusunda gerekeni yapacağına da inanırlardı. Ne var ki ilk zorlukla karşılaştıkları zaman hemen imansızlığa kapılıp Tanrı'ya başkaldırdılar. O yüzden hepsinin cesedi çöle serildi.

İşte tüm bunlar bizim için çok büyük bir ibret olmalı (1.Korintliler 10:1-13).

Özellikle imanlı bir ailede büyümüş ve çocukluğundan beri Tanrı'nın harikalarına şahit olmuş bir çok genç kendilerini hâlihazırda imanlı sanıyor. Yahudiler gibi Tanrı'nın Sözü'nü neredeyse ezber biliyorlar ancak bunu içselleştirmedikleri için birden Rab'den uzaklaşıp imansızlığa düşebiliyorlar. Gerçek şu ki hakiki bir iman sadece sözde kalmaz, Kutsal Ruh'un ürünüyle belli olur (Galayalılar 5:22-25). Gerçek imanlı inişli çıkışlı günler yaşasa da neticede Tanrı'nın yolunda ilerlemeye devam eder. Böylece imanın en belirgin kanıtlarından biri doğru işler, devamlılık ve sadakattir (Matta 24:13, Efesliler 2:10). Kimin gerçek anlamda imanlı olup olmadığını tespit etmek bizim görevimiz değil, ancak kendimizi sınavıp Rab'bin yolunda olup olmadığımızı sorgulayabiliriz (2.Korintliler 13:5). Diğer kardeşlere gelince Rab'bin yolunda istikrarlı bir şekilde ilerlemeleri için her gün yüreklendirmeye bakalım.

HUZUR DIYARI

İbraniler 4:1-13

1 Bu nedenle Tanrı'nın huzur diyarına girme vaadi hâlâ geçerliyken, herhangi birinizin buna erişmemiş sayılmasından korkalım. **2** Çünkü onlar gibi biz de iyi haberi aldık. Ama onlar duydukları sözü imanla birleştirmedikleri için bunun kendilerine bir yararı olmadı. **3** Biz inanmış olanlar huzur diyarına gireriz. Nitekim Tanrı şöyle demiştir: «Öfkelendiğimde ant içtiğim gibi, Onlar huzur diyarıma asla girmeyecekler.» **4** Çünkü bir yerde yedinci günle ilgili şunu demiştir: «Tanrı bütün işlerinden yedinci gün dinlendi.» **5** Bu konuda yine diyor ki, «Onlar huzur diyarıma asla girmeyecekler.» **6** Demek ki, bazılarının huzur diyarına gireceği kesindir. Daha önce iyi haberi almış olanlar söz dinlemedikleri için o diyara giremediler. **7** Bu yüzden Tanrı, uzun zaman sonra Davut'un aracılığıyla, «bugün» diyerek yine bir gün belirliyor. Daha önce denildiği gibi, «Bugün O'nun sesini duyarsanız, Yüreklerinizi nasırlaştırmayın.» **8** Eğer Yeşu onları huzura kavuştursaydı, Tanrı daha sonra bir başka günden söz etmezdi. **9** Böylece Tanrı halkı için bir Şabat Günü rahatı kalıyor. **10** Tanrı işlerinden nasıl dinlendiyse, O'nun huzur diyarına giren de kendi işlerinden öylece dinlenir. **11** Bu nedenle o huzur diyarına girmeye gayret edelim; öyle ki, hiçbirimiz aynı tür söz dinlemezlikten ötürü düşmesin. **12** Tanrı'nın sözü diri ve etkilidir, iki ağızlı kılıçtan daha keskindir. Canla ruhu, ilikle eklemleri birbirinden ayıracak kadar derinlere işler; yüreğin düşüncelerini, amaçlarını yargılar. **13** Tanrı'nın görmediği hiçbir yaratık yoktur. Kendisine hesap vereceğimiz Tanrı'nın gözü önünde her şey çıplak ve açıktır.

AÇIKLAMA: Yazar kaldığı yerden, Rab'bin vaat ettiği muazzam huzur diyarını kaçırmamaları için, okurlarını uyarmaya devam eder. Bu bölümde geçen 'huzur diyarı' çok geniş ve zengin bir anlamda kullanılır. En başta bir önceki bölümde geçen 95. Mezmur alıntısından yola çıkarak Tanrı'nın İsrail oğullarına sözünü ettiği huzur diyarı vaadi hala geçerli olduğunu tespit eder. Peki nereyi kastediyor? Öncelikle bu söz Kenan toprağı için söylenmişti. Rab Yahudilerin atası olan

İbrahim'e Kenan topraklarını torunlarına vereceğine söz verdi (Yaratılış 15:18-21). Yıllar sonra Musa'nın önderliğinde vaat edilen diyara dayanan İsrail halkı ise imansızlıktan dolayı Tanrı'nın huzur diyarına giremedi. Bu sırada yazar mezmurda geçen 'benim huzur diyarıma giremeyecekler' sözünden ilginç bir tespit daha yapar. Ayete göre bu 'huzur diyarı' Rab'be aittir. Bununla Tanrı'nın en başta tüm dünyayı altı gün içinde yarattıktan sonra yedinci günde 'istirahat' ettiğini hatırlatır (bkz. Yaratılış 2:2-3). Tabii Rab'bin dinlenmesi yorulduğundan değil, işini tamamladığından dolayısıydı. Dahası bize bir örnek göstermek istediğindendi: insan altı gün çalışır ve mutlaka bir gün dinlenip Rab'be vakit ayırmalı (Mısır'dan Çıkış 20:10). Ayrıca yazar bu sözden yola çıkarak Tanrı'nın 'istirahatinin' devam ettiği ve bize de sunulduğunu belirtir. Burada söz konusu 'Şabat günü' de artık haftanın belirli bir günü için değil, daha geniş ve mecazi yada ruhsal anlamda Tanrı'nın kendisine iman edenlere vaat ettiği ebedi istirahat için kullanılıyor.

Yazar aslında bizi İsrail'in ilk nesliyle karşılaştırırken önemli bazı gerçekleri gün ışığına çıkarmaya çalışıyor. Rab onlara çok net bir vaat verdi ama sözüne güvenemediklerinden dolayı Tanrı'nın huzur diyarından mahrum kaldılar. Rab'bin sesini duydularsa da sonuna kadar ona inanamadılar. Hatta daha sonra isyan ettiklerinde Tanrı'nın gazabına uğradılar. Ama bu Tanrı'nın huzur diyarı vaadini geçersiz kılmadı. Daha sonra Yeşu'nun önderliğindeki İsrail'in ikinci nesli büyük imanla Kenan topraklarına girerek Tanrı'nın 'istirahatine' kısmen de olsa kavuşmayı başardılar. İşte burada yazar vaat edilen 'huzur diyarının' çok daha kapsamlı ve ruhsal boyutunu açar. Tanrı en başta İbrahim'in soyunu seçerek hem İsrail'e hem de onların aracılığıyla tüm uluslara bereketini göstereceğine söz verdi. Rab'bin gösterdiği büyük lütfu rağmen İsrail oğulları bu vaade tam anlamıyla kavuşmadılar. Ancak İsa Mesih aracılığıyla Tanrı'nın vaat ettiği yüce huzur diyarı mirası iman eden herkese açıldı. Böylece kendi işlerimizle değil samimi bir imanla Mesih'e bağlandığımızda Tanrı'nın vaatlerine sahip oluyoruz (Galatyalılar 3). Dahası İsa Mesih dünyaya geri gelip egemenliğini kurduğunda kendisine iman eden bizler onun 'huzur diyarına' girip nihayet istirahat edeceğiz (Daniel 12:13, Vahiy 14:13).

Son iki ayette yazar iman eden bizlerin de Rab'bin yargısına tabii olmamız gerektiğini söyler. Daha şimdiden okuduğumuz Rab'bin Sözü yüreğimizin derinlemesine inip niyetlerimizi yoklar ama bir gün Rab'bin diri Sözü Mesih'in önünde tam anlamıyla yargılanacağız (Romalılar 14:10-12). Burada yazar Tanrı'nın kelimasını iki ağızlı bir kılıca benzetir. Aslında buradaki kılıç sözü o dönemde hakimlerin adalet için kullandıkları bir semboldü. Aynı zamanda bu kelime bildiğimiz savaş kılıcından ziyade doktorun kullandığı bıçak için de kullanılabilirdi. Muhtemelen buradaki anlam bu yöndedir. Nasıl ki bir doktor ameliyat sırasında kullandığı bıçakla çok dikkatli bir şekilde insanın karnını açıp gereken müdahaleleri yaparsa Tanrı Kutsal Kitap aracılığıyla bize çok derinden dokunabilir. Hem içimizdeki pislikleri gün ışığına çıkartabilir hem de derinden şifa verebilir (2.Timoteos 3:16-17). Neticede hiç bir şeyimiz Rab'bin gözünden kaçmaz. En iyisi

kendisine tam iman edip şeffaf ve itaatkar bir hayat sürdürmek, o zaman O'nu yüce huzur diyarına kavuşacağımızdan asla şüphe etmeye gerek kalmayacak.

BAŞKAHİN İSA

İbraniler 4:14-5:10

14 Tanrı Oğlu İsa gökleri aşan büyük başkâhinimiz olduğu için açıkça benimsediğimiz inanca sımsıkı sarılalım. **15** Çünkü başkâhinimiz zayıflıklarımızda bize yakınlık duyamayan biri değildir; tersine, her alanda bizim gibi denenmiş, ama günah işlememiştir. **16** Onun için Tanrı'nın lütuf tahtına cesaretle yaklaşalım; öyle ki, yardım gereksindiğimizde merhamet görelim ve lütuf bulalım. **5:1** İnsanlar arasından seçilen her başkâhin, günahlara karşılık sunular ve kurbanlar sunmak üzere Tanrı'yla ilgili konularda insanları temsil etmek için atanır. **2** Bilgisizlere, yoldan sapanlara yumuşak davranabilir. Çünkü kendisi de zayıflıklarla kuşatılmıştır. **3** Bundan ötürü, halk için olduğu gibi, kendisi için de günah sunusu sunmak zorundadır. **4** Kimse başkâhin olma onurunu kendi kendine alamaz; ancak Harun gibi, Tanrı tarafından çağrılırsa alır. **5** Nitekim Mesih de başkâhin olmak için kendi kendini yüceltmedi. O'na, «Sen benim Oğlum'sun, Bugün ben sana Baba oldum» **6** Başka bir yerde de diyor ki, «Melkisedek düzeni uyarınca Sen sonsuza dek kâhinsin.» **7** Mesih, yeryüzünde olduğu günlerde kendisini ölümden kurtaracak güçte olan Tanrı'ya büyük feryat ve gözyaşlarıyla dua etti, yakardı ve Tanrı korkusu nedeniyle işitildi. **8** Oğul olduğu halde, çektiği acılarla söz dinlemeyi öğrendi. **9** Yetkin kılınıncı, sözünü dinleyen herkes için sonsuz kurtuluş kaynağı oldu. **10** Çünkü Tanrı tarafından Melkisedek düzeni uyarınca başkâhin atanmıştı.

AÇIKLAMA: Okurlarını Rab'bin vaat ettiği huzur diyarına kavuşmak için Mesih inancına sadık kalmaya özendirdikten sonra yazar ikinci bölümde açtığı 'başkâhin' konusuna döner (2:17). Orada Tanrı Oğlu Mesih'in merhametli ve sadık bir başkâhin olmak üzere her yönden insan kılığına girmesi ve bizimle birlikte acıya katlanması gerektiğini belirtti. Burada yine İsa Mesih'in bizimle empati kuran mükemmel bir başkâhin olduğunu tespit eder. Ne var ki 'başkâhin' deyince bugün birçoğumuzun kafası karışabilir çünkü Türkçe dilinde 'kahin' sözcüğü büyücülük veya falcılık yapan birini çağrıştırır. Oysa ki Eski Antlaşma'da sıkça rastladığımız bu özel isim Tanrı'yla insanlar arasında aracılık eden ve tapınakta görev yapan şahıslar için kullanılırdı. 'Başkâhin' ise tüm kahinlerden sorumlu olan ve aynı zamanda İsrail toplumunu Tanrı'nın önünde temsil eden kişiydi. Belirli bazı görevler yalnızca başkâhine mahsustu. Örneğin, başkâhin yılda bir kere, Yom Kippur (Günah Bağışlatma) gününde, özel bir kurbanın kanını alıp Tapınağın en iç bölümünde saklı bulunan antlaşma sandığına yaklaşır ve tüm toplumun günahı için Tanrı'nın affını dilerdi (Levililer 16). Başkâhin olarak ilk atanan kişi Musa'nın ağabeyi Harun'du ve bir sonraki tüm kâhinler onun soyundan gelmeydi.

Burada ise yazar 'başkâhin' unvanını Mesih'e verir. Hatta diğer başkâhinlerden daha üstün olduğunu söyler çünkü O'nun sayesinde tüm herkesin Tanrı'nın huzuruna yaklaşabildiğini söyler. Ama öncelikle başkâhinin nasıl seçildiğine dikkatimizi çeker. Başkâhin olacak kişi insanlar arasından seçilir çünkü halkı Tanrı'ya temsil ettiği için onun da insan olması gerekti. Böylece her gün günahlarına karşılık sunular getiren halkı empatiyle karşılayabiliyordu çünkü kendisi de kusurlu bir insandı. Ayrıca sadece halkın günahı için değil, belirli zamanlarda kendi günahları uğruna da sunular sunardı. İkinci bir husus da, başkâhin kendi kendini atayamazdı. Benzer şekilde oylama sonucu ya da para karşılığı o göreve geçemezdi. Başkâhini Tanrı belirlerdi. Ne var ki Mesih'in dönemine gelene kadar Yahudiler arasında başkâhinlik görevi artık siyaset kaynayan hatta rüşvetle satın alınan bir makama dönüştü. Ama burada yazar aslında Mesih'in bu kutsal görevi üstlendiğini vurgular çünkü iki önemli şartı ancak O yerine getirdi. Öncelikle Mesih'in çok önceden başkâhin olmak üzere nasıl seçildiğini belirten bir kaç mezmurdan alıntı yapar. İkinci mezmurdan alınan ayet İsa'nın kral olmak üzere 'Tanrı Oğlu' olarak nasıl meshedildiğini anlatır. Başkâhin de benzer şekilde meshedilirdi (Mısır'dan Çıkış 29). İkinci alıntı 110.mezmurdan yine Mesih'in Tanrı'nın sağında nasıl oturduğunu anlatan bir bölümdür. Orada Mesih'in Melkisedek adında eski bir Yeruşalim Kralının düzeni uyarınca sonsuz bir kahinlik görevini üstleneceğini belirtir. Bu iki mezmur Mesih'in

görmeli dirilişinden ve göğe alınışından sonra Tanrı katında meshedilip taçlandırılması sonucunda başkâhin olarak Tanrı'yla insanlar arasında aracılık yapmaya başladığını belirtir.

Sonra yazar İsa Mesih'in yeryüzündeyken bile insanlar adına nasıl aracılık görevini üstlendiğini hatırlatır. Bazıları Tanrı Oğlu Mesih neden dua etmeye ihtiyaç duydu diye sorar. Aslında Mesih kendisinden çok adına iman edenler için dua ederdi (Luka 22:32, Yuhanna 17). Aynı zamanda insan kılığına bürünmüş olarak İsa'nın Baba Tanrı'nın gücüne ihtiyacı vardı. İsa Mesih ezelden beri Tanrı Oğlu olduğu halde insan olmayı kabul ettikten sonra insanlığa özgü her tür denemeye de boyun eğdi ama günah işlemedi. Böylece kurtarmakta olduğu insanlarla her açıdan empati kurabilir. Ayrıca insan olarak her tür denemenin üstesinden gelerek en zorlu şartlarda Tanrı'ya nasıl boyun eğilir diye bize göstermiş oldu. Aslında o herkesten çok daha fazla denenmiştir çünkü çoğumuz daha denemenin başında pes ederken O günaha kapılmadan her denemeyi sonuna kadar çekti. Böylece Mesih mutlak yetkinliğini göstererek mükemmel bir başkâhin olduğunu kanıtladı. Sonuç olarak ölümü ve dirilişiyle kendisine iman eden herkese sonsuz kurtuluş sağlarken yaşantısıyla da kusursuz bir hayat nasıl yaşanır diye gösterdi.

ÜÇÜNCÜ UYARI

İbraniler 5:11-6:12

11 Bu konuda söyleyecek çok sözümüz var, ama kulaklarınız uyuştuğu için anlatmak zor. **12** Şimdiye dek öğretmen olmanız gerekirken, Tanrı sözlerinin temel ilkelerini size yeni baştan öğretecek birine ihtiyacınız var. Size yine süt gerekli, katı yiyecek değil! **13** Sütle beslenen herkes bebektir ve doğruluk sözünde deneyimsizdir. **14** Katı yiyecek, yetişkinler içindir; onlar duyularını iyi ile kötüyü ayırt etmek üzere alıştırmayla eğitmiş kişilerdir. **6:1-2** Bunun için, ölü işlerden tövbe etmenin ve Tanrı'ya inanmanın temelini, vaftizler, elle kutsama, ölümlerin dirilişi ve sonsuz yargıyla ilgili öğretinin temelini yeni baştan atmadan Mesih'le ilgili ilk öğretileri aşarak yetkinliğe doğru ilerleyelim. **3** Tanrı izin verirse, bunu yapacağız. **4-6** Bir kez aydınlatılmış, göksel armağanı tatmış ve Kutsal Ruh'a ortak edilmiş, Tanrı sözünün iyiliğini ve gelecek çağın güçlerini tatmış oldukları halde yoldan sapanları yeniden tövbe edecek duruma getirmeye olanak yoktur. Çünkü onlar Tanrı'nın Oğlu'nu adeta yeniden çarmıha geriyor, herkesin önünde aşağılıyorlar. **7** Üzerine sık sık yağın yağmuru emen ve kimler için işleniyorsa onlara yararlı bitkiler üreten toprağı Tanrı bereketli kılar. **8** Ama dikenli bitki, devedikenini üreten toprak yararsızdır; lanetlenmeye yakındır, sonu yanmaktır. **9** Size gelince, sevgili kardeşler, böyle konuştuğumuz halde, durumunuzun daha iyi olduğuna, kurtuluşa uygun düştüğüne eminiz. **10** Tanrı adaletsiz değildir; emeğinizi ve kutsallara hizmet etmiş olarak ve etmeye devam ederek O'nun adına gösterdiğiniz sevgiyi unutmaz. **11** Umudunuzdan doğan tam güvenceye kavuşmanız için her birinizin sona dek aynı gayreti göstermesini

*diliyoruz. **12 Tembel olmamanızı, vaat edilenleri iman ve sabır aracılığıyla miras alanların örneğine uymanızı istiyoruz.***

AÇIKLAMA: Bu ayetlerde geçen ikaz belki Kutsal Kitap'ın en ciddi ve ürkütücü uyarılarından biridir. Yazar genel anlamda kendini Mesih imanlısı olarak gören Yahudi asıllı kişilere yazıyordu. Ne var ki anlaşılın şu ki önemli bir kısmı İsa Mesih'e inandığını söylediği halde bunu hayatlarına pek yansıtamadı. Kimisi imanda köklenip olgunlaşamadı, kimisiyse imandan düşüp tümenden uzaklaştı. Burada yazar ilk gruptaki kişileri bir azıcık utandırarak isteklendirmeye çalışır. Ama Rab'bi inkar eden ikinci gruptan ümitlerini kesmelerini söyler.

Rab'de tam anlamıyla gelişmeyen imanlılar için yazar şimdiye dek çok daha ileride olmaları gerektiğini belirtir. 'Katı yiyecekler' yemeleri gerekirken hala 'süt'le beslendiklerini söyleyen yazar onların bu aşamaya kadar çok daha derin ve ruhsal mevzuları öğrenmeleri hatta başkalarına öğretmeleri gerektiğini vurgular. Bunlar sonuçta yeni imanlı değil, hem de Yahudiler olarak Rab'bin Sözüne çok iyi biliyorlardı. Ne var ki Kelam bilgisinde ve ruhsal hayatta daha fazla ilerlemek yerine uyuşup tembelliğe alıştılar. Kutsal Kitap yeni imanlıyı ruhsal bir bebeğe benzetir (1.Petrus 2:2). Mesih'e iman eder etmez yukarıdan doğduğumuz için doğal olarak öğrenmemiz gereken pek çok şey vardır. Burada yazar Yahudi imanlılara öğretilen temel bazı şeyleri hatırlatır: tövbe, iman, vaftiz, diriliş ve benzer şeyler çok temelli derslerdir. Ancak Mesih imanlısı bunları iyice öğrendikten sonra daha ileriye, yetkinliğe ilerlemeli. 'Yetkin' mevzular derken yazar bu mektupta irdedeği derin konuları kastediyor. Yani imanlı hiç bir zaman büyümeyi ve olgunlaşmayı bırakmamalı, her daim Mesih'te daha da yetkinleşmeye odaklanmalı (2.Korintliler 7:1).

Şimdi Rab'bi tümenden bırakmış ikinci gruba geliyoruz. Bunlar bir zamanlar imanlılara takılan ama sonradan Rab'bi terk eden kişilerdi. Diğer imanlılar gibi onlar da aydınlanmış, göksel armağanları tatmış, Kutsal Ruh'a ortak edilmiş ve Tanrı Sözü'nün güzelliğini ve gücünü tecrübe etmiş kimselerdi. Ne var ki bir süre sonra Rab'bin yolundan sapmış, imansızlığa düşmüşlerdi. Hatta ayetin dediğine göre bazısı Tanrı Oğlu Mesih'i herkesin önünde inkar ederek aşağılamışlardı. Böyle insanların sonu ne olacak? Yazarın dediğine göre bunları yeniden tövbe edecek duruma getirmek mümkün değil. Bu tür insanların yüreklerini sıkça yağmur alan ama buna rağmen yalnızca devedikeni üreten toprağa benzetir. Demek ki bazısı Rab'bin Sözüne defalarca duymalarına rağmen Rab'bi bilinçli bir şekilde reddederlerse onların başka bir tövbe şansları kalmıyor. İsa Mesih aynı bu hükmü yaptığı mucizeleri Şeytan'a atfettiren din bilginleri için söyledi (Matta 12:22-37) Benzer şekilde Elçi Yuhanna bu tarz 'ölümcül' günahı işleyen kişiler için dua etmemizin yararsız olduğunu söyler (1.Yuhann 5:16-17). Peki bu günahı kimler işler? Bu hüküm din bilginleri gibi Tanrı'nın Sözü'nü çok iyi bilen, Kutsal Ruh'un sevgisini tadan ama daha sonra İsa Mesih'i inkar edip Rab'den irak düşen kimseler için geçerlidir. Aslında günün sonunda Mesih'in ailesini terk etmeleri hiç bir zaman tam olarak ait olmadıklarının göstergesidir (1.Yuhanna 2:19). Bu durumda

gerçek Mesih imanlısı korkmalı mı? Hayır! İlerleyen ayetlerde yazdığı gibi, yürekten iman edenin durumu çok farklı yani 'kurtuluşa uygundur'. Yine de tembellik yapmayıp imanımızı her gün daha da pekiştirmeye ve köklendirmeye bakmalıyız. Çünkü gerçek imanlının işareti verimli bir hayattır (Matta 13:1-23). Hayatımızda Ruh'un ürünü görünmeye başladıysa, endişelenmemize hiç gerek yoktur (Galatyalılar 5:16-26).

TANRI'NIN VAADI

İbraniler 6:13-6:20

13 Tanrı İbrahim'e vaatte bulunduğu zaman, üzerine ant içecek daha üstün biri olmadığı için kendi üzerine ant içerek şöyle dedi: **14** «Seni kutsadıkça kutsayacağım, Soyunu çoğalttıkça çoğaltacağım.» **15** Böylece İbrahim sabırla dayanarak vaade erişti. **16** İnsanlar kendilerinden üstün biri üzerine ant içerler. Onlar için ant, söyleneni doğrular ve her tartışmayı sona erdirir. **17** Tanrı da amacının değişmezliğini vadin mirasçılarına daha açıkça belirtmek istediği için vadin antla pekiştirdi. **18** Öyle ki, önümüze konan umuda tutunmak için Tanrı'ya sığınan bizler, Tanrı'nın yalan söylemesi olanaksız olan bu iki değişmez şey aracılığıyla büyük cesaret bulalım. **19** Canlarımız için gemi demiri gibi sağlam ve güvenilir olan bu umut, perdenin arkasındaki iç bölmeye geçer. **20** Melkisedek düzeni uyarınca sonsuza dek başkâhin olan İsa oraya uğrumuza öncü olarak girdi.

AÇIKLAMA: Bir önceki ayetlerde geçen ürpertici uyarıdan sonra yazar gerçek imanlılarının korkmaları için bir sebep olmadığını belirtmek ister. Rab'de gelişmeyen imanlı endişe edebilir ancak imanda büyüyen kişi Rab'bin kurtuluş vaatlerine her daim güvenebilir. Yazar, vaat edilenlere iman ve sabır aracılığıyla kavuşmaları için, okurlarını Kutsal Kitap'ta adı geçen bazı kişileri örnek gösterir. İman konusunda en büyük emsal İbrahim'dir. Rab onu ilk çağırdığı zaman onu alabildiğine kutsayıp soyunu çoğaltacağına söz verdi (Yaratılış 12:1-3). Fakat bir sorun vardı, İbrahim'in eşi Sara kısırdı. Yine de Rab onlara bir çocuk vereceğini tekrarlardı ve İbrahim Rab'be iman etti (Yaratılış 15:1-6). Yıllar geçti ama hala çocuk sahibi olamadılar yine de İbrahim Tanrı'nın sözüne güveniyordu. Yüz yaşına bastığında nihayet İbrahim'in Sara'dan İshak isminde bir oğlu oldu. Ancak bir süre sonra Rab yine de İbrahim'im imanını denedi. Vaat uyarınca doğan İshak'ı kurban etmesini istedi. Yine de İbrahim Tanrı'ya olan imanında tereddüt etmedi. Ertesi günü sabah erkenden kalkıp günlerce yol aldıktan sonra İshak'ı Tanrı'ya sunmak üzere bir dağa çıkıp oğlunu sunağa yatırdı. Sonra bıçağı kavrayıp tam oğlunu boğazlayacak iken Rab onu durdurdu ve şöyle dedi: 'Çocuğa dokunma, şimdi Tanrı'dan korktuğunu anladım, biricik oğlunu benden esirgemedin.' Sonra Rab şöyle devam etti: 'Kendi üzerime ant içiyorum, bunu yaptığın için seni fazlasıyla kutsayacağım ve soyunu gökteki yıldızlar kadar çoğaltacağım...çünkü sözümü dinledin' (Yaratılış 22:12-18).

Rab'bin yüzlerce sene önce İbrahim'e söyledi bu sözleri hatırlatan yazar Tanrı'nın vaadini yerine getirmede ne kadar sadık olduğunu vurgulamak istiyor. İbrahim uzun yıllar boyunca Tanrı'nın sözüne hep güvendi. Hatta Rab oğlunu kendisinden geri isteğinde de onu esirgemedi çünkü Tanrı'nın her türlü vaadini gerçekleştireceğine güveniyordu. Şimdi yazar Tanrı'nın içtiği anda odaklanır. Aslında Kutsal Kitap genellikle insanların ant içmelerini yasaklar çünkü çok ant için genellikle bunu yalanlarını örtmek için yapar (Matta 5:33-37). Aynı zamanda sıkça ant içen kişiler devamlı Allah'ın ismini zikrederek onu boş yere kullanmış oluyor ve Tanrı'nın kutsallığına saygısızlık yapmış oluyorlar (Mısır'dan Çıkış 20:7). Fakat burada Tanrı'nın ant içmesi sözünü inandırıcı kılmak istediğinden değil vaadini pekiştirmek istediğindedir. Aynı zamanda yazarın belirttiği gibi Tanrı'dan daha üstün biri olmadığı için Rab kendi üzerine ant içer. Aslında bu Kutsal Kitap'ta pek nadir görülen bir olay. O zaman Rab neden ant içti bu durumda? Burada ant içmesi büyük olasılıkla İbrahim'in sadakatinden ne kadar etkilendiğini göstermek için ve vaadini daha da vurgulamak için yaptı. Böylece İbrahim'le yapılan antlaşma hem Tanrı'nın vaadiyle hem de üzerine içilen antla pekişmiş oldu.

Benzer şekilde, Tanrı'nın bize verdiği vaatler sağlamdır. İbrahim gibi Tanrı'ya sığınan bizler de önümüze konulan umuda tutunurken imanımızın boşa çıkmayacağından emin olabiliriz. Sonuçta umudumuz İsa Mesih'in kendisine bağlıdır, O da Tanrı'nın huzurundadır. Burada umudumuzu bir gemi demirine benzetir. Eski zamanlarda geminin demiri küçük bir tekneye yüklenir ve karaya doğru götürülürdü. Sonra demiri kayalara oturtarak gemiyi güvenlik altına alırlardı. Benzer şekilde İsa Mesih bizden önce Tanrı'nın huzuruna girdi ve kurtuluşumuzu garantiye aldı. O şimdi orada başkâhin olarak bizim adımıza

aracılık etmektedir. Elçi Pavlus'un yazdığı gibi 'Mesih'in sevgisinden bizi kim ayırabilir? Sıkıntı mı, elem mi, zulüm mü, açlık mı, çıplaklık mı, tehlike mi, kılıç mı? (Romalılar 8:35). Gerçek şu ki imanda zayıflamadan Mesih'e sadık kalırsak O'nun yüce vaatlerine kavuşacağımız kesindir.

MELKİSEDEK DÜZENİ

İbraniler 7:1-10

1 Bu Melkisedek, Şalem Kralı ve yüce Tanrı'nın kâhiniydi. Kralları bozguna uğratmaktan dönen İbrahim'i karşılamış ve onu kutsamıştı. **2** İbrahim de ona her şeyin ondalığını verdi. Melkisedek, adının anlamına göre, önce «Doğruluk Kralı»dır; sonra da «Şalem Kralı», yani «Esenlik Kralı»dır. **3** Babasız, annesizdir; soyağacı yoktur. Ne günlerinin başlangıcı, ne yaşamının sonu vardır. Tanrı'nın Oğlu gibi sonsuza dek kâhin kalacaktır. **4** Bakın, büyük ata İbrahim'in ganimetten ondalık verdiği bu adam ne kadar büyüktür! **5** Levioğulları'ndan olup kâhinlik görevini üstlenenlere Kutsal Yasa uyarınca halktan, yani İbrahim'in soyundan oldukları halde, kardeşlerinden ondalık almaları buyrulmuştur. **6** Melkisedek ise Levili kâhinlerin soyundan olmadığı halde, vaatleri alan İbrahim'den ondalık kabul etmiş ve onu kutsamıştır. **7** Hiç kuşkusuz, kutsayan kutsanandan üstündür. **8** Birinde ölümlü insanlar ondalık alıyor, ötekinde yaşadığına tanıklık edilen biri alıyor. **9** Ondalık alan Levi bile İbrahim aracılığıyla ondalık vermiştir denebilir. **10** Çünkü Melkisedek İbrahim'i karşıladığı zaman, Levi hâlâ atasının bedenindeydi.

AÇIKLAMA: Buraya kadar yazar İsa Mesih'in meleklerden ve diğer tüm peygamberlerden pek üstün olduğunu kanıtladı. Şimdiyse Melkisedek düzeni uyarınca Mesih'in ebedi bir başkâhinlik konumuna sahip olduğunu gösterir. Daha önce bir kaç kez değindiği Melkisedek'in kim olduğunu nihayet açıklıyor. Yaratılış 14:17-20 ayetlerinde kısaca görünen Melkisedek'in büyük zaferle dönen İbrahim'le karşılaştığında onun 'Yüce Tanrı'nın kâhini olan Şalem Kralı' olduğunu okuyoruz. Melkisedek İbrahim'i kutsar ve sonra elinden ganimetinin onda birini armağan olarak kabul eder. Yıllar sonra Davut gelecek Mesih'in Melkisedek düzeni uyarınca kâhin olacağını okuyoruz (Mezmun 110:4). Bunun dışında kendisi hakkında başka bilgi yok. İbranilerin yazarı ise ardaki boşluğu bir az doldurmaya çalışır. Melkisedek'in isminden yola çıkarak onun 'Doğruluk Kralı' olduğunu belirterek Tanrı'nın gözünde değerli biri olduğunu gösterir. Aynı zamanda hayatının başlangıcı ya da sonu hakkında bir bilgi verilmediğine dikkatimizi çekerek Melkisedek'in bir anlamda ebedi ve sonsuz bir kahinliği temsil ettiğini söyler. Bazıları Melkisedek'in bir melek ya da Mesih'in kendisi olduğunu savunur ancak burada verilmek istenen mesaj farklıdır. Yazar Melkisedek'i İsa'ya eşit kılmıyor, tersine onun Mesih'in mükemmel başkâhinliği için özel bir emsal oluşturduğunu belirtir. Büyük ihtimalle Melkisedek gerçek bir insan olup Yeruşalim'de krallık yapan ve aynı zamanda Eyüp gibi Tanrı'yı yakından tanıyan ve adına kahinlik görevi üstlenen biriydi (bkz. Eyüp 1:1-5). Ancak geçmişinden ya da ölümünden

bahsedilmediği için Melkisedek bu açıdan Mesih için uygun bir örnek oluşturuyor. İlerleyen ayetlerde yazar Melkisedek'in İbrahim'le olan kısa diyaloguna dikkatimizi çevirir. Yahudilerin atası olan İbrahim İsrail toplumunda çok önemli bir yere sahipti çünkü Tanrı'nın tüm vaatleri onunla başladı. Ancak burada yazar, İbrahim'in Melkisedek'e ondalık verdiğini hatırlayarak, İbrahim'in Melkisedek'i kendinden üstün gördüğünü belirtir. Yazar daha sonra İbrahim'in soyundan gelen ve tapınakta görev yapan Levi oğullarının topladığı ondalıklarına odaklanır. Kutsal Yasa uyarınca İsrail toplumundan düzenli olarak kazandıkları onda birini toplamaları gerekiyordu. Bu para da ibadet düzeninde görev yapan Levililerin geçimi için kullanılırdı. Ancak yazar Melkisedek'in Levi oymağından olmadığı halde İbrahim'den ondalık toplayarak çok daha kadim bir başkâhin konumuna sahip olduğunu gösterir. Hatta İbrahim'in torunu olan Levi'nin de atası aracılığıyla Melkisedek'e ondalık verdiğini söyleyebiliriz.

Peki yazar neden bu kadar ince ayrıntılar üzerinde duruyor? Aslında ilerleyen ayetlerde göreceğimiz gibi yazar Eski Antlaşmada geçen yetersiz Levili kahinlik düzeninin Yeni Antlaşma'da Mesih'le gelen mükemmel bir kahinlikle değiştirildiğini göstermek istiyor. İsa Mesih Levi oymağından olmadığı için bazıları onun başkâhin olabileceğine inanmıyordu. Ama yazar Mesih'in çok daha üstün ve kıdemli bir kâhin düzenine göre geldiğini gösterir. Aynı zamanda yazar Mesih'in İbrahim'den de üstün olduğunu göstermiş oldu. Yahudilerin Mesih'le olan tartışmalarında sık sık 'Biz İbrahim'in torunlarıyız' diyerek İsa'nın mesajını yok saymaya çalıştılar. Mesih ise İbrahim'in binlerce sene önce İsa'nın geleceğini görüp adına sevindiğini belirtir. Hatta sonunda 'İbrahim doğmadan önce ben varım' diyerek din bilginlerini çok kızdırdı (Yuhanna 8:33-58). Evet Melkisedek düzeni uyarınca gelen Mesih İbrahim'den önce vardı böylece kendisinden de soyundan gelen Levili kahinlerden de çok daha üstün bir konuma sahiptir.

MESİH'İN KAHİNLİĞİ

İbraniler 7:11-28

11 Eğer Levililer'in kâhinliği aracılığıyla yetkinliğe erişilebilseydi -nitekim Kutsal Yasa bu kâhinliği öngörerek halka verildi- Harun düzenine göre değil de, Melkisedek düzenine göre başka bir kâhinin gelmesinden söz etmeye ne gerek kalırdı? **12** Çünkü kâhinlik değişince, Yasa da zorunlu olarak değişir. **13** Kendisinden böyle söz edilen kişi başka bir oymaktadır. Bu oymaktan hiç kimse sunakta hizmet etmemiştir. **14** Rabbimiz'in Yahuda oymağından geldiği açıktır. Musa bu oymaktan söz ederken kâhinlere ilişkin bir şey söylemedi. **15** Melkisedek benzeri başka bir kâhin ortaya çıktığından, bu söylediğimiz artık daha da açıktır. **16** O, Yasa'nın soyla ilgili önkoşuluna göre değil, yok edilemez bir yaşamın gücüne göre kâhin olmuştur. **17** Çünkü, «Melkisedek düzeni uyarınca Sen sonsuza dek kâhinsin» **18** Önceki buyruk, zayıflığı ve yararsızlığı nedeniyle geçersiz kılındı. **19** Çünkü Yasa hiçbir şeyi yetkinleştiremedi. Bunun yerine, aracılığıyla Tanrı'ya yaklaştığımız daha sağlam bir umut verildi. **20** Bu da

*antsız olmadı. Öbürleri ant içilmeden kâhin olmuşlardı. **21** Ama O kendisine, «Rab ant içti, kararından dönmez, Sen sonsuza dek kâhinsin» **22** Böylece İsa daha iyi bir antlaşmanın kefilisi olmuştur. **23** Önceki düzende çok sayıda kâhin görev aldı. Çünkü ölüm, görevlerini sürdürmelerini engelliyordu. **24** Ama İsa sonsuza dek yaşadığı için kâhinliği süreklidir. **25** Bu nedenle O'nun aracılığıyla Tanrı'ya yaklaşanları tümüyle kurtaracak güçtedir. Çünkü onlara aracılık etmek için hep yaşamaktadır.*

***26** Böyle bir başkâhinimiz -kutsal, suçsuz, lekesiz, günahkârlardan ayrılmış, göklerden daha yücelere çıkarılmış bir başkâhinimiz- olması uygundur. **27** O, öbür başkâhinler gibi her gün önce kendi günahları, sonra da halkın günahları için kurbanlar sunmak zorunda değildir. Çünkü kendini sunmakla bunu ilk ve son kez yaptı. **28** Kutsal Yasa, zayıflıkları olan insanları başkâhin atamaktadır. Ama Yasa'dan sonra gelen ant sözü, sonsuza dek yetkin kılınmış olan Oğul'u başkâhin atamıştır.*

AÇIKLAMA: Yazar Harun soyundan gelen Levili kahinleri Melkisedek düzeni uyarınca ortaya çıkan Mesih'in kahinliği ile kıyaslamaya devam eder. Musa'nın Yasası gereği tapınakta kahinlik görevine başlayan Levililer, Mesih'in dönemine kadar yaklaşık 1500 yıl boyunca hizmet ettiler. Tanrı'nın huzurunda hizmet eden bu gruba katılmak için Levi oymağından olmak şarttı. Levililer sürekli olarak hem kendi günahları için hem de halkın suçları için günah sunularını sunarlardı. Ancak bu kalıcı bir çözüm değildi çünkü her günah işlediklerinde yeniden kurban kesmeleri gerekiyordu. Kahinler de kusurlu insan oldukları için yaşlandıklarında ölüyorlardı ve başkaları yerlerine geçmesi gerekiyordu. Böylece, yazarın belirttiği gibi, ne kahinler ne de toplum 'yetkinliğe' erişebildi. Yetkinlik derken günahtan tam anlamıyla özgürlük, ruhsal ve ebedi kurtuluş demek istiyor. Bunun esas nedeni de Musa'yla gelen Yasa'ydı. Dediğine göre Yasa zayıflığı ve yararsızlığı yüzünden hiçbir şeyi yetkinleştiremedi. Aslında Yasa'nın kendisi kutsaldı ama insanlar günahlarından dolayı hiç bir zaman onu tam anlamıyla yerine getiremediler. Böylece Yasa insanların günahlarını tekrar ve tekrar gündeme getirerek onları mahkum etmişti. İşte bunun için yeni bir düzen, yeni bir başkâhin de gerekiyordu (bkz Romalılar 7:7-25).

Diğer kahinler gibi tekrar ve tekrar kurban kesmek ve sonunda görevini başkasına devretmek yerine, İsa Mesih kendini çarmıhta sunmakla kurban işine son verdi ve ölümden dirilmekle başkâhinlik görevini sonsuza kadar üstlendi. Öbür kahinlerin önkoşulu Levili olmak iken Mesih çok daha kadim bir düzene göre yok edilemez bir yaşamın otoritesiyle göreve başladı. Dahası Levili kahinler gibi günü geldiğinde görevi bırakmak yerine İsa Mesih ölümü yendiği için ve her daim Tanrı'nın sağında bulunduğu için aracılık görevini ebediyen sürdürmektedir. Böylece kendisine iman edenleri tam anlamıyla yetkinliğe erdirebiliyor çünkü günahlarına karşılık kalıcı bir çözüm oldu. Ayrıca ardından gelenler O'nun aracılığıyla Tanrı'ya özgürce yaklaşabiliyor.

Sonuç olarak İsa Mesih Tanrı'yla insan arasındaki ilişkide yeni bir dönem açtı.

Önceki kahinlik düzeni insanları kurtarmak yerine daha da günahın içine gömüyordu çünkü her kurban kestiklerinde yakın zamanda bir daha kesmeleri gerekeceğini biliyorlardı. Yasa onlara sevinç ve esenlik vermek yerine suçlarını anımsatıyordu. Kahinler bile çok kutsal yaşantılarına rağmen eninde sonunda ölüme boyun eğerek kusurlu insan olduklarını gösteriyorlardı. İşte bu yüzden Mesih Tanrı'dan yeni bir antlaşma getirerek yeni ve kalıcı bir kahinlik devri açtı. İsa, kutsal yaşantısıyla ve sonrasında kusursuz kurban edilişiyle, Tanrı'nın huzuruna açılan yolu tüm herkese açtı. Artık kurban kesmeye gerek yok, kendi yaptıklarımızla aklanmaya çalışmak da yararsız. Tanrı kuzusu İsa Mesih kendini dünyanın günahına karşılık çarmıhta sunarak bu işe son verdi. Mesih ölümü yendi, dirildi ve kendisine iman edenlerin adına aracılık etmek üzere şu anda Rab'bin huzurundadır.

YENİ ANTLAŞMA

İbraniler 8:1-13

1-2 *Söylediklerimizin özü şudur: Göklerde, Yüce Olan'ın tahtının sağında oturan, kutsal yerde, insanın değil, Rab'bin kurduğu asıl tapınma çadırında görev yapan böyle bir başkâhinimiz vardır. 3 Her başkâhin sunular, kurbanlar sunmak için atanır. Bu nedenle bizim başkâhinimizin de sunacak bir şeyi olması gerekir. 4 Eğer kendisi yeryüzünde olsaydı, kâhin olamazdı. Çünkü Kutsal Yasa uyarınca sunuları sunanlar var. 5 Bunlar göktekinin örneği ve gölgesi olan tapınakta hizmet ediyorlar. Nitekim Musa tapınma çadırını kurmak üzereyken Tanrı tarafından şöyle uyarıldı: «Her şeyi sana dağda gösterilen örneğe göre yapmaya dikkat et.» 6 Şimdiyse, İsa daha iyi vaatler üzerine kurulmuş daha iyi bir antlaşmanın aracısı olduğu kadar, daha üstün bir göreve de sahip olmuştur. 7 Eğer o ilk antlaşma kusursuz olsaydı, ikincisine gerek duyulmazdı. 8 Oysa halkını kusurlu bulan Tanrı şöyle diyor: «İsrail halkıyla ve Yahuda halkıyla Yeni bir antlaşma yapacağım günler geliyor» Diyor Rab. 9 «Atalarını Mısır'dan çıkarmak için Ellerinden tuttuğum gün Onlarla yaptığım antlaşmaya benzemeyecek. Çünkü onlar antlaşmama bağlı kalmadılar, Ben de onlardan yüz çevirdim» Diyor Rab. 10 «O günlerden sonra İsrail halkıyla Yapacağım antlaşma şudur» diyor Rab, «Yasalarımı zihinlerine işleyeceğim, Yüreklerine yazacağım. Ben onların Tanrısı olacağım, Onlar da benim halkım olacak. 11 Hiç kimse yurttaşını, kardeşini, Rab'bi tanı diye eğitmeyecek. Çünkü küçük büyük hepsi tanıyacak beni. 12 Çünkü suçlarını bağışlayacağım, Günahlarını artık anmayacağım.» » 13 Tanrı, «Yeni bir antlaşma» demekle ilkini eskimiş saymıştır. Eskiyip köhneleşense çok geçmeden yok olur.*

AÇIKLAMA: Yazar buraya kadar söylediklerini şöyle özetler: Tanrı'nın sağında bulunan, göksel tapınakta hizmet eden öyle kusursuz bir başkâhinimiz var ki... İsa Mesih yeryüzündeki kahinlerden çok ama çok daha üstün bir konuma sahiptir. İlahi kimliği ile insani özellikleri olsun, kusursuz yaşantısı ile şimdiki kutsal konumu olsun, hepsi O'nu mükemmel bir başkâhin kılıyor. Dünyadayken Mesih

tapınakta görev yapmadığı halde şuan yeryüzünde yapılan buluşma çadırının aslı olan göksel tapınakta görevini sürdürüyor. Yazar bir sonraki bölümde buna daha ayrıntılı bir şekilde değinecektir. Sonuç olarak İsa Mesih daha iyi vaatler üzerine kurulmuş yeni antlaşmanın mükemmel aracısı olarak göklerde başkahinlik görevine başlamış bulunuyor.

Yazar Yeni Antlaşma'ya bir kaç kere değinmişti ama şimdi Yeremya 31:31-34 ayetlerini aktararak onun ayrıntılarına odaklanıyor. Tanrı İsrail'in ataları olan İbrahim ve Davut'la birer antlaşma yaptı. Ayrıca Mısır'dan çıkan ve Sina eteklerinde konaklanan İsrail halkıyla çok önemli bir antlaşma daha yaptı. Ancak Rab Yasasını onlara bildirdikten 40 gün sonra İsrail oğulları altın buzağı yaparak kutsal antlaşmayı hemen bozdular. Ondan sonraki tarihleri boyunca Yahudilerin Rab'bin Yasasını defalarca çiğnediklerini görüyoruz. O yüzden Rab peygamberlerin ağızlarından bir çok yerde yeni bir antlaşma yapacağına söz verir (bkz. Yeşaya 59:21; Yeremya 32:38-40; Hezekiel 11:18-20, 36:24-28, 37:26). Bu ayetlerde İsrail'in bozduğu Eski Antlaşma'nın yerine Tanrı'nın koşulsuz ve kusursuz bir Yeni Antlaşma kuracağını görüyoruz. Diğer özelliklerine bakarsak Yeni Antlaşma'nın halkın yüreğine yazılacağını, herkesin Rab'bi Kutsal Ruh'u aracılığıyla tanıyacağını ve halkın tüm günahları affedileceğini okuyoruz. Görüldüğü gibi bu son antlaşma tamamen şartsız bir şekilde verildi. Yani İbrahim ve Davut'a verilen antlaşmalar gibi Rab bu antlaşmaların nihai sonucunun sorumluluğunu kendi üzerine alıyor.

Peki peygamberlerin sözünü ettiği bu antlaşma ne zaman başladı? Bu antlaşma Eski Antlaşma döneminde vaat edildiyse de, ancak Mesih'in gelişiyle devreye girdi. Her kutsal antlaşma gibi ancak kusursuz bir kurbanın kanıyla yürürlüğe geçebilirdi. İşte bunun için Mesih ölmeden önceki gece akıtacağı kendi kanından söz ederek havarilerine *'birçoklarının günahları uğruna akıtılan antlaşma kanı budur'* dedi (Matta 26:26-29). Yeni Antlaşma böylece Eski Antlaşma'yı noktalar, nitekim Mesih'in kendisi Kutsal Yasa'yı ve peygamberlerin sözlerini *tamamlamaya* geldiğini söyler (Matta 5:17). Elçi Pavlus da aynı gerçeği şöyle vurgular: *"Mesih Kutsal Yasa'nın sonudur"* (Romalılar 10:4). Ama 'Rab eski antlaşmayı sona erdirdi' derken, Rab'bin fikir değiştirdiği anlamına gelmez; Tanrı asla değişmez (Yakup 1:17). Aslında Eski Antlaşma'nın feshedilmenin sebebi İsrail'in verilen şartlara uymamalarından kaynaklandı. Şeriat kendi başına hiçbir insanı kurtaramazdı, o yüzden Mesih gelip Yeni Antlaşma'yı kanıyla yürürlüğe soktukten sonra Eski Antlaşma'nın kenara çekilmesi gerekti. Bu demek değil ki eski kutsal yazıları boşluyoruz ya da bozulmuş sayıyoruz. Yalnızca Yasa altında değiliz artık çünkü Mesih bizi özgür kıldı ve kanıyla Tanrı'yla doğrudan ilişki kurmamızı sağladı (Romalılar 8:1-4).

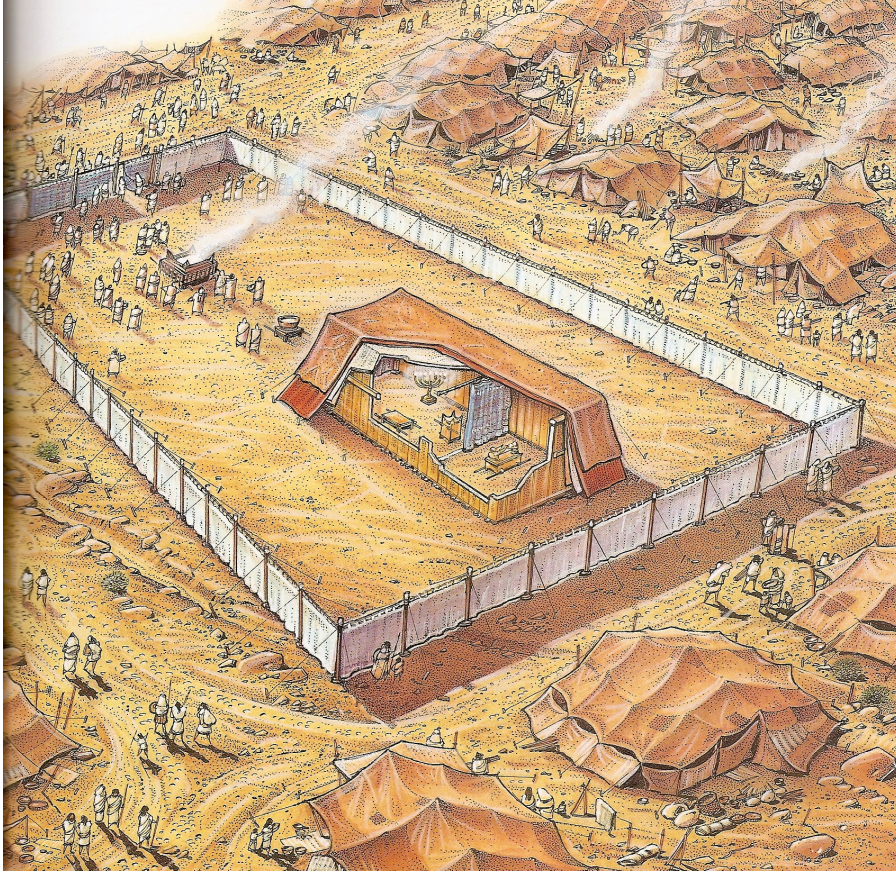
GÖKSEL TAPINAK

İbraniler 9:1-14

1 İlk antlaşmanın tapınma kuralları ve dünyasal tapınağı vardı. **2** Bir çadır kurulmuştu. Kutsal Yer denen birinci bölmede kandillik, masa ve adak ekmekleri

bulunurdu. 3 İkinci perdenin arkasında En Kutsal Yer denen bir bölme vardı. 4 Altın buhur sunağıyla her yanı altınla kaplanmış Antlaşma Sandığı buradaydı. Sandığın içinde altından yapılmış man testisi, Harun'un filizlenmiş değneği ve antlaşma levhaları vardı. 5 Sandığın üstünde Bağışlanma Kapağı'nı gölgeleyen yüce Keruvlar dururdu. Ama şimdi bunların ayrıntılarına giremeyiz. 6 Her şey böyle düzenlendikten sonra kâhinler her zaman çadırın ilk bölmesine girer, tapınma görevlerini yerine getirirler. 7 Ama iç bölmeye yılda bir kez yalnız başkâhin girebilir. Üstelik kendisi için ve halkın bilmeden işlediği suçlar için sunacağı kurban kanı olmaksızın giremez. 8 Kutsal Ruh bununla çadırın ilk bölmesi durdukça, kutsal yere giden yolun henüz açıkça gösterilmediğini belirtiyor. 9 Bu, şimdiki çağ için bir örnektir; sunulan kurbanlarla sunuların tapınan kişinin vicdanını yetkinleştiremediğini gösteriyor. 10 Bunlar yalnız yiyecek, içecek, çeşitli dinsel yıkanmalarla ilgilidir; yeni düzenin başlangıcına kadar geçerli olan bedensel kurallardır. 11 Ama Mesih, gelecek iyi şeylerin başkâhini olarak ortaya çıktı. İnsan eliyle yapılmamış, yani bu yaratılıştan olmayan daha büyük, daha yetkin çadırdan geçti. 12 Tekelerle danaların kanıyla değil, sonsuz kurtuluşu sağlayarak kendi kanıyla kutsal yere ilk ve son kez girdi. 13 Tekelerle boğaların kanı ve serpilene düve külü murdar olanları kutsal kılıyor, bedensel açıdan temizliyor. 14 Öyleyse sonsuz Ruh aracılığıyla kendini lekesiz olarak Tanrı'ya sunmuş olan Mesih'in kanının, diri Tanrı'ya kulluk edebilmemiz için vicdanımızı ölü işlerden temizleyeceği ne kadar daha kesindir!

AÇIKLAMA: Şimdiye kadar yazar bir kaç defa tapınak olarak kullanılan buluşma çadırından söz etti (8:1-5). Burada ise onun ayrıntılarına giriyor. Tanrı İsrail halkıyla antlaşma yaptığı zaman onlarla birlikte, aralarında yaşayacağını söyledi. Bunun için kutsal varlığını temsil eden bir tapınak yapıp ordugâhın tam ortasına dikmelerini buyurdu. Rab kurulacak kutsal çadırının en ince ayrıntısına kadar Musa'ya bir çok talimat verdi. Çadır dikdörtgen şeklinde olup iki bölümden oluşuyordu. Kutsal Yer diye bilinen ön kısmında bir kaç önemli eşya vardı: ekmek masası, kandillik ve buhur sunağı. Levili kahinler her gün buraya girip yeni ekmek koyar, kandilliğin yağını tamamlar ve buhur yakarlardı. Çadırın arka kısmında En Kutsal Yer denilen bir bölüm daha vardı. İki bölümü ayıran kalın bir perde duruyordu çünkü kahinlerin oraya girmesi kesinlikle yasaktı. Orada antlaşma sandığı bulunuyordu. İçinde on emir levhaları gibi bazı önemli eşya barındıran sandığın her tarafı som altınla kaplıydı. Sandığın kapağında iki muhteşem keruv şekli duruyordu çünkü antlaşma sandığı esasen Tanrı'nın tahtını temsil ediyordu (Mısır'dan Çıkış 25-27).

En Kutsal Yere ancak yılda bir kez yalnız başkâhin girebiliyordu. Büyük Bağışlama Günü olarak bilinen özel günde başkâhin önce kendi günahı için sonra tüm topluluğun suçları için kurban kesip kanını perdenin arkasına En Kutsal Yere taşıyarak Tanrı'nın affını diliyordu. Bu resim Kutsal olan Tanrı'ya yaklaşmanın normal insan için imkansız olduğunu gösteriyordu. Aslında tüm bu araçlar ve törenler canlı bir örnek ve emsaldı. İnsanın kendi yaptıklarıyla asla kurtulamayıp esas kusursuz bir kurbanın kanıyla af bulabileceğini öğretiyordu. Ancak bu törenin her yıl tekrarlandığına göre kalıcı bir çözüm olmadığını belirtiyordu. Esas tüm bu ritüeller tek tek Mesih'i işaret ediyordu. Öyle ki Mesih başkâhin olarak geldiğinde kendini tüm insanlık uğruna çarşıta kusursuz bir kurban olarak sunduğunda kutsal kanını bir çadıra değil doğrudan Tanrı'nın huzuruna taşıyarak affımızı elde etti. Yazarın belirttiği gibi Mesih, diğer kahinlerin hizmet ettiği yeryüzündeki tapınağa değil, aslı olan göksel tapınağa girip kefaretimizi sağladı. Hatırlarsak Tanrı Musa'ya buluşma çadırının talimatlarını verirken gökteki emsaline tıpatıp yapmasını buyurdu. Anlaşılan şu ki gerçek ve asıl tapınak Tanrı'nın huzurunda durandır. (bkz. Vahiy 7:15, 14:15, 15:5)

Eski Antlaşma altındaki insanlar Tanrı'ya yaklaşmıyorlardı. Sundukları kurbanlar vicdanlarını ancak geçici bir süreliğine hafifletiyordu, yani tam bir yetkinlik getirmiyordu. Ancak Yeni Antlaşma doğrultusunda gelen İsa Mesih daha üstün bir kurbanın yani kendi kusursuz kanıyla göksel tapınağa girerek tam bir bağışlama sağlayabildi. Böylece kendisine iman edenler hem sonsuz bir kurtuluşa sahip oluyorlar hem de şimdiden tertemiz bir vicdanla Tanrı'nın huzuruna yaklaşabilirler. İlginçtir ki Mesih tam öldüğü sırada En Kutsal Yeri kapatan

tapınaktaki büyük perde yukarıdan aşağı yırtıldı (Matta 27:51). Bununla Rab Tanrı'ya giden yolun artık açıldığını gösterdi. Sonuç olarak İsa Mesih'in adıyla Tanrı'ya yaklaşan herkes günahlarından tam anlamıyla kurtulduğuna emin olabiliyor.

KUTSAL KAN

İbraniler 9:15-28

15 Bu nedenle, çağrılmış olanların vaat edilen sonsuz mirası almaları için Mesih yeni antlaşmanın aracısı oldu. Kendisi onları ilk antlaşma zamanında işledikleri suçlardan kurtarmak için fidiye olarak öldü. **16** Ortada bir vasiyet varsa, vasiyet edenin ölümünün kanıtlanması gerekir. **17** Çünkü vasiyet ancak ölümden sonra geçerli olur. Vasiyet eden yaşadıkça, vasiyetin hiçbir etkinliği yoktur. **18** Bu nedenle ilk antlaşma bile kan akıtılmadan yürürlüğe girmedi. **19** Musa, Kutsal Yasa'nın her buyruğunu bütün halka bildirdikten sonra su, al yapağı, mercanköşk otu ile danaların ve tekelerin kanını alıp hem kitabın hem de bütün halkın üzerine serpti. **20** «Tanrı'nın uymanızı buyurduğu antlaşmanın kanı budur» dedi. **21** Aynı biçimde çadırın ve tapınmada kullanılan bütün eşyaların üzerine kan serpti. **22** Nitekim Kutsal Yasa uyarınca hemen her şey kanla temiz kılınır, kan dökülmeden bağışlama olmaz.

23 Böylelikle aslı göklerde olan örneklerin bu kurbanlarla, ama gökteki asıllarının bunlardan daha iyi kurbanlarla temiz kılınması gerekti. **24** Çünkü Mesih, asıl kutsal yerin örneği olup insan eliyle yapılan kutsal yere değil, ama şimdi bizim için Tanrı'nın önünde görünmek üzere asıl göğe girdi. **25** Başkâhin her yıl kendisinin olmayan kanla En Kutsal Yer'e girer; oysa Mesih kendisini tekrar tekrar sunmak için göğe girmedi. **26** Öyle olsaydı, dünyanın kuruluşundan beri Mesih'in tekrar tekrar acı çekmesi gerekirdi. Oysa Mesih, kendisini bir kez kurban ederek günahı ortadan kaldırmak için çağların sonunda ortaya çıkmıştır. **27** Bir kez ölmek, sonra da yargılanmak nasıl insanların kaderiyse, Mesih de birçoklarının günahlarını yüklenmek için bir kez kurban edildi. İkinci kez, günah yüklenmek için değil, kurtuluş getirmek için kendisini bekleyenlere görünecektir.

AÇIKLAMA: Bazılarımız kan görünce tuhaf oluruz, ama neden? Çünkü kan yaşamın sembolüdür; kanın dökülmesi ise ölüm demek. Kutsal Yasasında Rab aynısını söyledi: 'Canlılara yaşam veren kandır. Ben onu size sunakta kendinizi günahtan bağışlatmanız için verdim. Kan yaşam karşılığı günah bağışlatır' (Levililer 17:11). Ayette gördüğümüz gibi kan aynı zamanda günahımızı bağışlatan fidiye olarak verilmiştir. Ne var ki Eski Antlaşma döneminde sunulan kurbanların kanı ancak geçici bir süreliğin insanın suçluluk duygusunu giderebilir. Bununla Rab aslında Mesih'in yolunu hazırlıyordu çünkü O son kurban olarak günahımıza karşılık kanını sunmak için geldi. İsa Mesih Yeni Antlaşma'nın aracısı olarak tüm insanları kurtarmak için kanını fidiye olarak sundu. Kurban edilen koçlarla kuzuların bir insanı suçlarından tam anlamıyla, nesnel bir şekilde arındırması mümkün değil. İnsanın yerine ancak başka bir insan geçebilir. Dahası, suçlu bir

insanın yerine ancak suçsuz bir insan geçebilir. İşte Mesih çarmıhta kanını akıtarak ve yerimize öterek Yasa'nın bu şartını yerine getirmiş oldu. (bkz. 1.Petrus 1:18-19)

Yeni Antlaşma derken yazar onun diğer anlamına da değinir. İncil'in orijinal dili olan Grekçe'de 'antlaşma' sözcüğü aynı zamanda vasiyet anlamına gelir. Bir vasiyet ne zaman yürürlüğe girer? Ancak sahibi öldüğü zaman. Yani ölüm şarttır. Yazarın da belirttiği gibi Kutsal Kitap'ta geçen bütün antlaşmalarda hep kan dökülmüştü. O yüzden ki Yeni Antlaşma'yı devreye koyarken Mesih de kan sundu çünkü Yasa'da 'kan dökülmeden bağışlama olmaz' denmişti. Ancak Eski Antlaşma'da tekelerle danaların kanı söz konusuydu fakat Mesih bir hayvanın kanını değil, kendi kanını sundu. Son sofrada sarf ettiği sözlere dikkat edin: '*Bu kase, sizin uğruna akıtılan kanımla gerçekleşen Yeni Antlaşmadır*' (Luka 22:20).

Yazar önemli bir noktaya daha değinmek istiyor. Eski Antlaşma döneminde kahinler devamlı olarak kurbanlar kesmek zorundaydılar. Başkâhin de her yıl yeniden kurban kanıyla En Kutsal yere girmesi gerekiyordu. Nedeni apaçık: kurbanlar günaha son veremiyordu. Fakat Mesih'in sunduğu kendi kurban kanı bu açıdan çok farklı. İsa insanlığın günahı uğruna bir kez öterek günah sorununa nihai bir çözüm sağladı. Ayetin belirttiği gibi insan ancak bir kere yaşar, ölür ve yargılanır (bu yüzden reenkarnasyon olmaz), benzer şekilde Mesih insanların günahlarını üstlenerek bir kez kurban edildi. Mesih'in tekrar ve tekrar ölmesi söz konusu olmaz. Ayrıca günah için başka bir çare aramamıza gerek yoktur. İlk gelişinde kendini çarmıhta kurban ederek Mesih günahı yendi. İkinci gelişinde ise artık kendisine iman eden herkesi yanına alıp günahın tüm yan etkilerinden kurtaracaktır. Mesih'e iman eden bizler şimdilik günahla mücadele etmek zorunda kalırsak bile günahın nihai sonucu olan sonsuz ölümden kurtulduğumuzu biliyoruz (Yuhanna 11:25-26; Rom 8:1). Dahası İsa Mesih geri geldiğinde günahsız bir şekilde Onun'la birlikte yaşayacağımıza eminiz.

SON KURBAN

İbraniler 10:1-18

1 *Kutsal Yasa'da gelecek iyi şeylerin aslı yoktur, sadece gölgesi vardır. Bu nedenle Yasa, her yıl sürekli aynı kurbanları sunarak Tanrı'ya yaklaşanları asla yetkinliğe erdiremez. 2 Erdirebilseydi, kurban sunmaya son verilmez miydi? Çünkü tapınanlar bir kez günahlarından arandıktan sonra artık günahlılık duygusu kalmazdı. 3 Ancak o kurbanlar insanlara yıldan yıla günahlarını anımsatıyor. 4 Çünkü boğalarla tekelerin kanı günahları ortadan kaldıramaz. 5 Bunun için Mesih dünyaya gelirken şöyle diyor: «Kurban ve sunu istemedim, Ama bana bir beden hazırladın. 6 Yakmalık sunudan ve günah sunusundan Hoşnut olmadın. 7 O zaman şöyle dedim: «Kutsal Yazı tomarında Benim için yazıldığı gibi, Senin isteğini yapmak üzere, Ey Tanrı, işte geldim.» » 8 Mesih ilkin, «Kurban, sunu, yakmalık sunu, günah sunusu istemedim ve bunlardan hoşnut olmadın» dedi. Oysa bunlar Yasa'nın bir gereği olarak sunulur. 9 Sonra, «Senin isteğini yapmak üzere işte geldim» dedi. Yani ikinciyi geçerli kılmak için birinciyi*

*ortadan kaldırıyor. **10** Tanrı'nın bu isteği uyarınca, İsa Mesih'in bedeninin ilk ve son kez sunulmasıyla kutsal kılındık. **11** Her kâhin her gün ayakta durup görevini yapar ve günahları asla ortadan kaldıramayan aynı kurbanları tekrar tekrar sunar. **12** Oysa Mesih günahlar için sonsuza dek geçerli tek bir kurban sunduktan sonra Tanrı'nın sağında oturdu. **13** O zamandan beri düşmanlarının, kendi ayaklarının altına serilmesini bekliyor. **14** Çünkü kutsal kılınanları tek bir sunuyla sonsuza dek yetkinliğe erdirmişti. **15** Kutsal Ruh da bu konuda bize tanıklık ediyor. Önce diyor ki, **16** ‹‹Rab, ‹O günlerden sonra Onlarla yapacağım antlaşma şudur: Yasalarımı yüreklerine koyacağım, Zihinlerine yazacağım› diyor.›› **17** Sonra şunu ekliyor: ‹‹Onların günahlarını ve suçlarını artık anmayacağım.›› **18** Bunların bağışlanması durumunda artık günah için sunuya gerek yoktur.*

AÇIKLAMA: İnsan kendini bildi bileli kurban kesiyor. Adem ve Havva'nın ilk çocukları Tanrı'ya sunu hazırladılar, ancak Kayın Tanrı'nın sözüne uymadığı için kabul edilmedi (Yaratılış 4:4-5). Sonra Nuh ve İbrahim de Tanrı'ya şükretmek için bir çok defa kurban sundular. Daha sonra Musa'nın eliyle İsraililere gelen Yasa doğrultusunda Tanrı'ya yaklaşmak için kurbanın kanı dökülmesi farz kılındı. Bugüne kadar farklı toplumlarda insanlar halen kurban kesiyorlar, ne var ki çoğu zaman anlamı ne olduğunu bile bilmiyorlar. Dahası, buna artık gerek kalmadığından habersizdirler. Burada yazar Tanrı'nın İsa Mesih'i göndererek kurban işine son noktayı koyduğunu belirtir. Peki neden baştan beri kurbanlar sunuldu? Yasa'da en ince ayrıntısına kadar geçen kurban ritüelleri aslında son kurban Mesih'in yolunu hazırlıyordu. Yazarın belirttiği gibi Yasa sadece bir gölgeydi ama aslı İsa Mesih'ti (Koloseliler 2:17). Nasıl ki bir gölge silik bir şekilde aslın ana hatlarını gösterirse, Yasa aynı biçimde kaba taslak olarak Mesih'in hayatını önden bildirdi. Yazar şunu belirtir ki kurbanların aslı ezelden beri var olan Tanrı Kuzusu Mesih'tir (Vahiy 13:8). Böylece Yasa'nın buyurduğu kurbanların insanı tam anlamıyla günden arındırması imkansızdı çünkü bu ritüellerin amacı İsa Mesih'i işaret etmektir. Zaten kurbanların tekrar ve tekrar sunuluyor olması kalıcı bir etkiye sahip olmadıklarını kanıtlıyordu.

Şimdi yazar Tanrı'nın esas isteğine odaklanır. Baştan beri Tanrı'nın amacı Mesih'i göndermekti o yüzden Eski Antlaşma'daki kurbanlar ancak geçici olarak bunun hazırlığını yapmıştır. Şöyle ki insanlar kurban sunarak kendi imkanlarıyla asla aklanamayacaklarını öğrendiler ama aynı zamanda günahlarına karşılık birinin kanı dökülmesi gerektiğini de gördüler. İşte zamanı gelince Rab baştan beri insanın günahına karşılık hazırladığı kutsal ve kusursuz kurbanı Mesih'i gönderdi. Yazar 40. mezmurdan alıntı yaparak Tanrı'nın asıl isteğini gösterir. Rab diğer sunuların aslı olan kendi Oğluna bir beden vererek kutsal bir 'kuzu' olarak yolladı (Yuhanna 1:29). Aynı zamanda bunun çoktan 'kutsal yazı tomarında' yazılı olduğunu belirtir ki Eski Antlaşma'nın başından sonuna kadar İsa Mesih'in gelişiyile ilgili bir çok ayete rastlıyoruz. Önemli bir husus daha var ki Tanrı Oğlunu zorla göndermiyor. Bu ayetlerde Mesih'in Babasının isteğini yapmaya razı olduğunu okuyoruz. Böylece İsa Mesih'in kurduğu Yeni Antlaşma doğal olarak Eski Antlaşma'nın yerine geçiyor, çünkü ilk antlaşma sadece bir gölgeydi. Eski Antlaşma yapı iskelesi gibi Tanrı'nın kutsal planının kurulma aşamasında gerekliydi ama Mesih geldiğinde artık gereksinimi kalmıyor.

Mesih'in getirdiği Yeni Antlaşma bir öncekinden çok farklı. En önemlisi günah sorununa köklü ve kalıcı bir çözüm sağlıyordu. Bir türlü bitmeyen sunu ve kurbanların düzenine İsa Mesih kendini bir kere sunarak son verdi. Eski Antlaşma döneminde başkâhinin görevi hiç bitmezdi ama Mesih ölümden dirilip göğe çıktıktan sonra Babasının sağına oturarak işini tamamladığını gösterdi. Böylece kendisine iman edenler nihayet yetkinliğe erişebiliyor. O yüzden Yeni Antlaşma tüzüğünde geçen şu sözler büyük önem taşıyor: 'Onların günahlarını ve suçlarını artık anmayacağım.' İşte Mesih'in kurban edilişiyile Tanrı günah sorununu

ebediyen çözdü. Böylece Tanrı Oğlu Mesih sayesinde bizi tüm günahlarımızdan bağışladıysa O'na şükretmek ve hayatımızın kalan bakiyesini Kendisine sunmak gerek (Romalılar 12:1-2). Artık kurban kesmeye hiç gerek yoktur çünkü tek geçerli ve sonsuz kurban İsa Mesih kendini verdi bile. Yerine Rab'bimizin olağanüstü lütfu için tüm evrenle birlikte 'Yüce Kuzu'yu' yüceltebiliriz (Vahiy 5:1-13).

TANRI'YA YAKLAŞALIM!

İbraniler 10:19-25

19-20 *Bu nedenle, ey kardeşler, İsa'nın kanı sayesinde perdede, yani kendi bedeninde bize açtığı yeni ve diri yoldan kutsal yere girmeye cesaretimiz vardır. 21 Tanrı'nın evinden sorumlu büyük bir kâhinimiz bulunmaktadır. 22 Öyleyse yüreklerimiz serpmeye kötü vicdandan arınmış, bedenlerimiz temiz suyla yıkanmış olarak, imanın verdiği tam güvenceyle, yürekten bir içtenlikle Tanrı'ya yaklaşalım. 23 Açıkça benimsediğimiz umuda sınıksız tutunalım. Çünkü vaat eden Tanrı güvenilir. 24 Birbirimizi sevgi ve iyi işler için nasıl gayrete getirebileceğimizi düşünelim. 25 Bazılarının alıştığı gibi, bir araya gelmekten vazgeçmeyelim; o günün yaklaştığını gördükçe birbirimizi daha da çok yüreklendirelim.*

AÇIKLAMA: 'Bu nedenle' sözleriyle başlayan bu kısım mektubun doruk noktasına vardığımızı gösterir. Dördüncü bölümün son ayetlerinde yazar okurlarını Tanrı'nın lütuf tahtına cesaretle yaklaşmaya davet etti; ancak gördüğümüz gibi normal şartlarda bir Yahudi için bu imkansız bir olaydı. O yüzden aradaki bölümlerde yazar Mesih'in kadim başkâhinliğini öne sürerek Yeni Antlaşma aracılığıyla bize sağladığı ebedi kurtuluş olanağını ayrıntılı bir şekilde açıkladı. Şimdi bu ayetlerde buraya kadar öğrettiklerini toparlar ve özet şeklinde sunar. 'Ey kardeşler' derken bu yazdıkları kendisi gibi İsa Mesih'e tam anlamıyla iman eden kişiler için geçerli olduğunu belirtir. Sonra Mesih'in çarmıh üzerinde döktüğü kanı ve parçalanmış bedenini anımsatarak yeni ve yaşayan bu yoldan Tanrı'yla kişisel bir ilişki sahibi olabildiğimizi belirtir. Bu arada Mesih'in bedenini perdeye benzetmesi ilgimizi çeker. Tapınakta En Kutsal Yer'in önünde duran kalın perde insanın Tanrı'ya özgürce yaklaşmasını engellerdi. Ancak Mesih can verdiğinde bu perde yukarıdan aşağı yırtıldı (Matta 27:51). Mesaj apaçıktı: İsa'nın bedeninin parçalanması sonucunda Tanrı'ya giren yol da açılmıştı. Yazar bizi kutsal yere girmeye davet ederken yeryüzündeki tapınağın arka odasından ziyade gerçek göksel tapınağın en iç bölümüne, yani Tanrı'yla bireysel bir ilişkiye davet eder.

Yazar aynı zamanda Rab'bin huzurunda bulunan Büyük Başkâhinimiz olan dirilmiş Mesih'i hatırlatır. Diğer tüm kahinler öldüler, benzer şekilde gelmiş geçmiş tüm alimler ve peygamberler de can verdiler, ancak İsa Mesih ölümü yendi ve dirilmiş vaziyette Tanrı'nın sağında duruyor. O, kendi kutsal kanıyla bizi tüm günahlarımızdan arındırdı. Böylece O'na iman ederek tam anlamıyla kurtulup yürekten bir içtenlikle Tanrı'ya yaklaşabildiğimizden emin olabiliriz. Çoğu

insanımız bu kadar emin bir şekilde konuşmamızı yadırgayabilir. Ancak yazarın belirttiği gibi bize bu vaadi veren Tanrı'nın kendisidir. Boş bir umuda tutunmuş değiliz, tersine Tanrı'nın kutsal sözüne güveniyoruz. Bu umuda sahip olmanın tek yolu, ayetin belirttiği gibi, çarmıhta bizim için sonsuz bir kefareti sağlayan İsa Mesih'in şahsına güvenmektir. Ancak bu tür iman bize tam bir güvence verebilir ve vicdanımızı kötü işlerden arındırabilir. Sonuç olarak Mesih sayesinde arınmış bulunan her imanlı sürekli Tanrı'nın huzuruna cesaretle yaklaşabilir. Ne harika bir ayrıcalık!

İsa Mesih'in bize sağladığı bu olağanüstü ayrıcalığın yanı sıra yazar imanlılara bazı pratik öğüt de verir. Öncelikle kişisel olarak imanla açıkça benimsediğimiz umuda sınımsız sarılmamız gerekir. İblis imanımızı sarsmak için elinden geleni yapacaktır o yüzden Mesih inancımıza tutunmamız gerekir. Aynı zamanda eski hayatımıza ait ölü işlerden arınıp kendimizi Tanrı'nın sevgisine ve iyi işlerine vermeliyiz. Sadece kendimizi değil, iman kardeşlerimizi de bu konularda nasıl isteklendirebiliriz diye düşünmeliyiz. Sonuçta biz bir aileyiz, birbirimizle kenetlenmiş Mesih'in eviyiz (Efesliler 2:19-22). Bazısı belirli bir kilise topluluğunda hoşuna gitmeyen bir şey gördüğü için kopup kardeşlerle bir araya gelmekten vazgeçebilir. Ancak Rab'in Sözü mümkün oldukça kardeşlerimizle birlik içinde olmamız gerektiğini vurgular (Efesliler 4:3). Bu ailede hiç birimiz mükemmel değiliz ama birbirimize muhtacız. Dahası sona yaklaştıkça çok daha kötü günler göreceğimiz kesin o yüzden birbirimizi daha çok yüreklendirmemiz gerekir. Sonuç olarak fırsat buldukça Tanrı'ya yaklaşıp O'nunla kutsal ilişkimizi güçlendirmeli ve aynı zamanda inanç kardeşlerimizle bir araya gelmeyi ihmal etmemeliyiz.

DÖRDÜNCÜ UYARI

İbraniler 10:26-39

26-27 Gerçeği öğrenip benimsedikten sonra, bile bile günah işlemeye devam edersek, günahlar için artık kurban kalmaz; geriye sadece yargının dehşetli beklenti ve düşmanları yiyip bitirecek kızgın ateş kalır. **28** Musa'nın Yasası'nı hiçe sayan, iki ya da üç tanığın sözüyle acımasızca öldürülür. **29** Eğer bir kimse Tanrı Oğlu'nu ayaklar altına alır, kendisini kutsal kılan antlaşma kanını bayağı sayar ve lütfkâr Ruh'a hakaret ederse, bundan ne kadar daha ağır bir cezaya layık görülecek sanırsınız? **30** Çünkü, «Öç benimdir, karşılığını ben vereceğim» ve yine, «Rab halkını yargılayacak» diyeni tanıyoruz. **31** Diri Tanrı'nın eline düşmek korkunç bir şeydir. **32** Sizlerse aydınlandıktan sonra acılarla dolu büyük bir mücadeleye dayandığınız o ilk günleri anımsayın. **33** Bazen sitelere, sıkıntılara uğrayıp seyirlik oldunuz, bazen de aynı durumda olanlarla dayanışma içine girdiniz. **34** Hem hapistekilerin dertlerine ortak oldunuz, hem de daha iyi ve kalıcı bir malınız olduğunu bilerek mallarınızın yağma edilmesini sevinçle karşıladınız. **35** Onun için cesaretinizi yitirmeyin; bu cesaretin ödülü büyüktür. **36** Çünkü Tanrı'nın isteğini yerine getirmek ve vaat edilene kavuşmak için dayanma gücüne ihtiyacınız vardır. **37** Artık, «Gelecek olan pek yakında gelecek

Ve gecikmeyecek. 38 Doğru adamım, imanla yaşayacaktır. Ama geri çekilirse, ondan hoşnut olmayacağım.» 39 Bizler geri çekilip mahvolanlardan değiliz; iman edip canlarının kurtuluşuna kavuşanlarız.

AÇIKLAMA: İsa Mesih'e iman eden korkusuzca Tanrı'ya yaklaşabilir ancak İsa'yı reddedenin durumu vahimdir. Bu mektubu ilk okuyan İbraniler arasında Mesih'i çok iyi öğrenmiş ama sonra bile bile Kutsal Ruh'a sırtını çeviren ve Tanrı'nın Oğlu'nu ayak altına alan kimseler vardı. Yazar şimdi onlara dönüp İsa Mesih'i inkar etmenin bedeli ne kadar büyük olduğunu belirtir. İsa'ya ihanet eden Yahuda gibi Mesih'i satan kişiler için artık bir kurtuluş şansı yoktur çünkü onlar bile bile günah işliyorlar. Onları bekleyen Tanrı'nın korkunç gazabıdır. Sonra yazar Eski Antlaşma'da Yasa'yı bilerek çiğneyen kişinin başına gelen idamı hatırlatarak Yeni Antlaşma'yı çiğneyenin cezası ise bundan ne kadar daha kesin ve korkunç olacağını sorar (bkz. Yasanın Tekrarı 17:2-7). Yine bu kader sıradan günah işleyenler için değil, yazarın belirttiği gibi, Rab'bin bu gazabı Tanrı Oğlu'nu ayak altına alan, kutsal antlaşma kanını bayağı sayan ve Kutsal Ruh'a hakaret edenler için geçerlidir (Matta 12:31-32). İşte Tanrı'nın kutsal değerlerini hiçe sayan bu kimseler için ilahi intikam belirlenmiştir. Bazıları, 'Tanrı her zaman af edicidir' der, ancak şunu unutmamak lazım ki Rab aynı zamanda evrenin hakimi ve yargıcıdır. Tanrı alaya alınmaz. Nerede ne kadar lütfekar davranacağını kendisi karar verecek ancak bizler uyarısını hafife almamalıyız.

Sonra yazar gerçek imanlılara dönerek onları teşvik etmeye çalışır. Bazısı yaşadıkları zorluklardan dolayı Mesih'ten uzaklaşmaya başlamışlardı ancak yazar bu sıkıntılar ve acılar karşısında dayanırlarsa Rab'den ödülleri alacaklarını hatırlatır. İlk günden bugüne dek Mesih imanlıları sürekli zulüm görmüşlerdir. O dönemde daha da zordu çünkü imanlıları koruyan temel insan hakları yoktu. Kimi zaman Yahudilerce zulme uğrarlardı, kimi zaman Romalılar tarafından hunharca katledilirdi. Eğlence olsun diye stadyumlarda Hristiyanları aslanların önüne yem olarak atarlardı. Başkaları kazığa bağlı diri diri yakılır ya da Mesih gibi çarmıha gerilirdi. Birçoğu hiç bir sebep yokken hapisanelere atılırdı. Bazı imanlılar zorluk yaşayan iman kardeşleriyle o kadar gurur duyuyorlardı ki kendilerini yetkililere teslim ederlerdi. Ya da kendi başlarına gelecek felaketleri düşünmeden hapiste bulunan imanlıların yanlarına uğrar ve ihtiyaçlarını karşılamaya çalışırlardı. Bu süreçte imanlıların malları da yağmalanırdı ve bir çoğu ormanlara ya da çöllere kaçmak zorunda kaldı. Ama bunca zulüm gören imanlılar yine de sevinirlerdi çünkü Tanrı'nın onları öbür dünyada ödüllendireceğine inanıyorlardı. İşte yazar şimdi imanda sendelemekte olan imanlıları bu sahnelerle yüreklendirmeye çalışır.

Mesih uğruna zulüm görmek hiç de kolay değil ama imanlılar için farz kılınmıştır (2.Timoteos 3:12). Belki 21. yüzyılda yaşayan bir çok imanlı için böyle bir manzara garip ve yabancı geliyor. Oysa ki Mesih baştan beri kendisine iman eden herkesin başında kötü şeyler geleceğini söyledi (Yuhanna 15:18-16:4). İlk kilisenin tarihine baktığımızda zorluklar bu onlara tuhaf gelmedi (1.Petrus 4:12-19). Dahası Mesih son günlere yaklaştığımızda kendisine iman edenlerin başına

daha da kötü şeylerin geleceğini ve bundan dolayı bir çok kişinin imandan sapacağını söyledi (Matta 24:9-10). İşte bu yüzden bizim de cesaretimizi yenilemeye ihtiyacımız vardır. Bundan da emin olmalıyız ki ne kadar gecikmiş gibi görünse de İsa Mesih geri gelecektir. Geri döndüğünde de kendisine iman edenleri yanına alacak ama geri çekilenler ise müthiş bir utanç içinde mahvolacaklar. O zaman şimdiden kendimize şunu sormalıyız, bizler sonuna kadar dayanıp kurtulandan mı yoksa geri çekilip mahvolandan mı olacağız? Şimdi dahil dünyanın bir çok yerinde Mesih imanlıları yine katlediliyor; ya biz ne yapacağız?

İMAN GERÇEĞİ

İbraniler 11:1-7

1 İman, umut edilenlere güvenmek, görünmeyen şeylerin varlığından emin olmaktır. **2** Atalarımız bununla Tanrı'nın beğenisini kazandılar. **3** Evrenin Tanrı'nın buyruğuyla yaratıldığını, böylece görülenlerin görünmeyenlerden oluştuğunu iman sayesinde anlıyoruz. **4** Habil'in Tanrı'ya Kayın'den daha iyi bir kurban sunması iman sayesinde oldu. İmanı sayesinde doğru biri olarak Tanrı'nın beğenisini kazandı. Çünkü Tanrı onun sunduğu adakları kabul etti. Nitekim Habil ölmüş olduğu halde, iman sayesinde hâlâ konuşmaktadır. **5** İman sayesinde Hanok ölümü tatmamak üzere yukarı alındı. Kimse onu bulamadı, çünkü Tanrı onu yukarı almıştı. Yukarı alınmadan önce Tanrı'yı hoşnut eden biri olduğuna tanıklık edildi. **6** İman olmadan Tanrı'yı hoşnut etmek olanaksızdır. Tanrı'ya yaklaşan, O'nun var olduğuna ve kendisini arayanları ödüllendireceğine iman etmelidir. **7** İman sayesinde Nuh, henüz olmamış olaylarla ilgili olarak Tanrı tarafından uyarılınca, Tanrı korkusuyla ev halkının kurtuluşu için bir gemi yaptı. Bununla dünyayı yargıladı ve imana dayanan doğruluğun mirasçısı oldu.

AÇIKLAMA: Bir önceki bölümde yazar okurlarını geri çekilmeyip imanla canlarının kurtuluşuna kavuşmaya çağırır. Peki iman tam olarak nedir? Bazıları iman etmeyi hayali ve belirsiz bir şeylere kanmak olarak algılar. Ancak bu bölümde yazar imanın gerçekçi ve etkin boyutunu vurgular. Kutsal Kitap'ın bir çok yerinde kişinin ancak imanla kurtulduğunu okuyoruz (Galatyalılar 2:16, Efesliler 2:8). Ancak söz konusu iman lafta kalmayıp kutsal bir hayata yol açmalı, başka türlü eylemsiz iman ölüdür (Yakup 2:26). Burada yazar Eski Antlaşma'da geçen bir çok ünlü imanlının hayatlarından etkin bir imanın eylemini sergiler. Hayatlarından gerçek imanın kutsal itaatle tamamlandığını görebiliyoruz.

İlk ayette iman umut edilenlere güvenmek ve görünmeyen şeylerin varlığından emin olmak olarak tanımlanır. Dünyada aşk ya da oksijen gibi görünmeyen ama varlığından emin olduğumuz bir çok şey var. Benzer şekilde Kutsal Kitap'a göre doğal gözle algılanamayan veya henüz gelecekte olan bir çok olay var ama imanla bunları kabul ediyoruz çünkü Tanrı'nın sözüne güveniyoruz. Yazarın dediğine göre Tanrı'ya yaklaşmanın tek yolu da böylesi bir iman. Baştan beri Tanrı'nın beğenisini kazanan ve kurtulan herkes bunu ancak imanla yaptı (Romalılar 4). Şimdi yazar imanın önemini gösteren bir örnek verir. Kutsal Kitap Tanrı'nın tüm evreni kutsal

sözyle hiç yoktan yarattığını söyler. Ancak o zaman buna tanık olan Tanrı'dan başka kimse yoktu. Dolayısıyla yaratılış gerçeğini Rab'bin sözüne olan iman sayesinde anlıyoruz. Bugün insanlar bunu inkar etmeye çalışıyor ve alternatif teoriler üretmeye çalışıyor. Kimisi evrenin 'big bang' sonucu evrimleşerek bugünkü haline geldiğini savunur, kimisi uzaylılar tarafından düzenlendiğini iddia eder. Ancak şunu unutmamalıyız ki bunları da kabul etmek iman gerektirir. Peki hangisi daha fazla iman gerektirir? Evrenin şans eseri olarak kaostan bu mükemmel haline geldiğine inanmak mı yoksa her şeye gücü yeten Tanrı tarafından baştan harika bir şekilde yaratıldığına inanmak mı?

Sonra yazar Tufandan önce yaşayan bazı imanlılara değinir. Adem ve Havva'nın başta iki oğlu oldu: Kayin ve Habil. Tanrı insanın kan dökerek günahlarını bağışlatması gerektiğini öğretmişti ancak Kayin bunu kabul etmedi. Habil ise Tanrı'nın buyruğuna imanla uydu ve kusursuz bir kurban sundu. Rab de onun sunusunu kabul ederek imanlı eylemini takdir etti. Bunu kıskanan Kayin sonra kardeşini öldürdü ama Habil'in sadakati kutsal bir emsal olarak hala duruyor (Yaratılış 4:3-10). Daha sonra Hanok isminde çok kutsal bir adam vardı. Yaratılış 5:22-24'e göre 300 yıl Tanrı yolunda yürüyen Hanok Tanrı'yı hoşnut ettiği için günün birinde ansızın göğe alındı. Yazarın belirttiğine göre Habil ve Hanok'u Tanrı'ya beğendiren kendisine olan kutsal sadakatleri ve imanlarıydı. Onlar hem Tanrı'nın varlığına inandılar hem de doğru olanı yaptıkları takdirde O'nun tarafından ödüllendirileceklerine güvendiler. Sonra Nuh gelir. Günün birinde Rab'bin 'büyük bir tufan göndereceğim, devasa bir gemi yapmanı istiyorum' demesi üzerinde, Nuh tereddüt etmeden işe başladı (Yaratılış 6:13-22). Unutmayalım ki o güne dek böylesi bir felaket henüz görülmedi dolayısıyla insanlar doğal olarak Nuh'la dalga geçtiler. Geminin yapımı da çok uzun ve zorlu bir süreçti ama tüm bunlara rağmen Nuh Tanrı'nın dediğine güveniyordu. Böylece tufan koptuğunda Nuh'un imanı dünyayı yargılamış oldu ve kendisi doğruluğun mirasçısı olarak tarihe geçti. Gördüğümüz gibi Tanrı'nın hoşnut olduğu insanların ortak özelliği imandı. Ancak imanları sadece bir laf değil, tersine kendini kutsal sadakat ve etkin itaatle kanıtlayan türden bir imandı.

İMAN ATALARI

İbraniler 11:8-22

8 İman sayesinde İbrahim miras alacağı yere gitmesi için çağrılınca, Tanrı'nın sözünü dinledi ve nereye gideceğini bilmeden yola çıktı. **9** İman sayesinde bir yabancı olarak vaat edilen ülkeye yerleşti. Aynı vadin ortak mirasçıları olan İshak ve Yakup'la birlikte çadırlarda yaşadı. **10** Çünkü mimarı ve kurucusu Tanrı olan temelli kenti bekliyordu. **11** İman sayesinde Sara'nın kendisi de kısır ve yaşı geçmiş olduğu halde vaat edeni güvenilir saydığından çocuk sahibi olmak için güç buldu. **12** Böylece tek bir adamdan, üstelik ölüden farksız birinden gökteki yıldızlar, deniz kıyısındaki kum kadar sayısız torun meydana geldi. **13** Bu kişilerin hepsi imanlı olarak öldüler. Vaat edilenlere kavuşamadılarsa da bunları uzaktan görüp selamladılar, yeryüzünde yabancı ve konuk olduklarını açıkça kabul ettiler. **14** Böyle konuşanlar bir vatan aradıklarını gösteriyorlar. **15** Ayrıldıkları ülkeyi düşünselerdi, geri dönmeye fırsatları olurdu. **16** Ama onlar daha iyisini, yani göksel olanı arzu ediyorlardı. Bunun içindir ki, Tanrı onların Tanrısı olarak anılmaktan utanmıyor. Çünkü onlara bir kent hazırladı. **17** İbrahim sınıdığı zaman imanla İshak'ı kurban olarak sundu. Vaatleri almış olan İbrahim biricik oğlunu kurban etmek üzereydi. **18** Oysa Tanrı ona, «Senin soyun İshak'la sürecek» demişti. **19** İbrahim Tanrı'nın ölüleri bile diriltebileceğini düşündü;

nitekim İshak'ı simgesel şekilde ölümden geri aldı. 20 İman sayesinde İshak gelecek olaylarla ilgili olarak Yakup'la Esav'ı kutsadı. 21 Yakup ölümlerinde iman sayesinde Yusuf'un iki oğlunu da kutsadı, değneğinin ucuna yaslanarak Tanrı'ya tapındı. 22 Yusuf ölümlerinde iman sayesinde İsrailoğulları'nın Mısır'dan çıkacağını anımsattı ve kemiklerine ilişkin buyruk verdi.

AÇIKLAMA: İnsanın Tanrı'nın beğenisini ancak imanla kazanabileceğini gördük. Bu önemli gerçek özellikle iman atası olan İbrahim'in hayatında sergilenir. Bazıları İbrahim'in doğru ve kutsal bir insan olduğu için Tanrı tarafından seçildiğini sanır. Oysa ki Kutsal Kitap'ta onun da ataları gibi bir zamanlar putperest bir hayat sürdürdüğünü okuyoruz (Yeşu 24:2). Fakat Rab onu miras alacağı Kenan topraklarına göç etmesi için çağırdığı zaman İbrahim imanla itaat etti (Yaratılış 12:1-4). Düşünün, nereye gideceğini tam bilmeden yalnızca Rab'bin sözüne güvenerek yola çıktı. Tanrı'nın vaat ettiği diyara vardığında da orayı bir çok pagan halkla dolu buldu o yüzden aralarında yabancı olarak çadırda kaldı. Aynı vaat uyarınca oğlu İshak ve torunu Yakup da hep çadırda kaldılar. Tanrı'nın vaadinin gerçekleştiğini görmedilerse de imanla oraya yerleşip kaldılar. Neden? Çünkü günün birinde Rab'bin soyları için oraya kalıcı ve kutsal bir kent inşa edeceğine inandılar. Yani Tanrı'nın sözüne güvenerek görünmeyen bir umut uyarınca vaat edilen toprakta konuk olarak yaşadılar.

Ama bir sorun daha vardı. Rab İbrahim'in soyunu yıldızlar kadar çoğaltacağına söz verdi ancak İbrahim'in eşi Sara kısrıldı. Gittikçe yaşlanan çift bu konuda bazen imansız davrandı. Örneğin Sara cariyesi Hacer'i İbrahim'e vererek ondan çocuk sahibi olmak istedi. Ancak Rab ondan doğan İsmail'i İbrahim'in varisi olarak kabul etmeyeceğini, tersine kendi eşi Sara'dan İshak adında bir çocuk vereceğini söyledi (Yaratılış 17:18-19). Tüm zorluklara rağmen İbrahim'le Sara Tanrı'ya inandılar böylece doksan yaşına ulaşan Sara mucizevi bir şekilde çocuk sahibi oldu. Böylece vaat edilen soy çoğalmaya başladı. Yine de vaat edilen toprak onların ellerine hemen geçmedi. Uzun bir süre Tanrı'nın vaat ettiği topraklarda misafir ve göçebe olarak yaşadılar. İstedikleri zaman eski memleketlerine dönebilirlerdi ama Rab'bin vaadine güvenerek hep Kenan'da kalmayı tercih ettiler. Demek ki Tanrı'nın sözünü ettiği göksel vatani imanla benimsemiş ve sahiplenmişlerdi. İşte tam bu yüzden Rab'bin beğenisini kazandılar. Tanrı da onların imanını boşa çıkartmayacak ve bir gün o topraklarda Rab'bin kenti kurulacaktır. (bkz. Hezekiel 40-48)

Vaat edilen çocuk İshak'a sahip olduktan sonra İbrahim'in imanı bir kez daha sınandı. Günün birinde Rab İbrahim'in biricik oğlu İshak'ı kendisine kurban etmesini söyledi. Bu İbrahim için çok zor bir durumdu çünkü Tanrı'nın verdiği tüm vaatler bu çocuğun üzerindedir. Ancak İbrahim şöyle bir mantık yürüttü: Vaadi de çocuğu da veren Tanrıdır, o halde çocuk ölse de onu ölümden diriltmek Tanrı için güç değil. Böylece hiç tereddüt etmeden ertesi gün sabah erkenden kalkıp çocuğu belirtilen dağa götürmek için hareket etti. Oraya varınca çocuğu bağlayıp sunağın üzerine yatırdı ve elini bıçağa uzattı. Tam bu sırada Rab '*Çocuğa dokunma, şimdi*

Tanrı'dan korktuğunu anladım çünkü biricik oğlunu benden esirgemedin' dedi. Böylece İbrahim oğlunu sembolik olarak ölümden geri aldı (Yaratılış 22). İşte İbrahim olsun daha sonra torunu Yusuf olsun hepsi Tanrı'nın bir gün soylarına Kenan toprağını vereceğine inandılar ve böylece Tanrı'nın beğenisini kazandılar. Ayrıca İncil, İbrahim'e vaat edilen soyun fiziksel torunlarından ziyade onun imanına sahip olanlardan ibaret olduğunu belirtir. Böylece İbrahim iman edenlerin atası olmuştu (Galatyalılar 3:6-29).

İMAN KAHRAMANLARI

İbraniler 11:23-40

23 Musa doğduğunda annesiyle babası onu imanla üç ay gizlediler. Çünkü çocuğun güzel olduğunu gördüler ve kralın fermanından korkmadılar. **24** Musa büyüyünce iman sayesinde firavunun kızının oğlu olarak tanınmayı reddetti. **25** Bir süre için günahın sefasını sürmektense, Tanrı'nın halkıyla birlikte baskı görmeyi yeğledi. **26** Mesih uğruna aşağılanmayı Mısır hazinelerinden daha büyük zenginlik saydı. Çünkü alacağı ödülü düşünüyordu. **27** Kralın öfkesinden korkmadan imanla Mısır'dan ayrıldı. Görünmez Olan'ı görür gibi dayandı. **28** İlk doğanları öldüren melek İsraililer'e dokunmasın diye Musa imanla, Fısıh kurbanının kesilmesini ve kanının kapılara sürülmesini sağladı. **29** İman sayesinde İsraililer karadan geçer gibi Kızıldeniz'den geçtiler. Mısırlılar bunu deneyince boğuldular. **30** İsraililer yedi gün boyunca Eriha surları çevresinde dolandılar; sonunda imanları sayesinde surlar yıkıldı. **31** Fahişe Rahav casusları dostça karşıladığı için iman sayesinde söz dinlemeyenlerle birlikte öldürülmedi. **32** Daha ne diyeyim? Gidyon, Barak, Şimşon, Yiftah, Davut, Samuel ve peygamberlerle ilgili olanları anlatsam, zaman yetmeyecek. **33** Bunlar iman sayesinde ülkeler ele geçirdiler, adaleti sağladılar, vaat edilenlere kavuştular, aslanların ağızını kapadılar. **34** Kızgın ateşi söndürdüler, kılıcın ağzından kaçıp kurtuldular. Güçsüzlükte kuvvet buldular, savaşta güçlendiler, yabancı orduları bozguna uğrattılar. **35** Kadınlar dirilen ölülerini geri aldılar. Başkalarıysa salıverilmeyi reddederek dirilip daha iyi bir yaşama kavuşma umuduyla işkencelere katlandılar. **36** Daha başkaları alaya alınıp kamçılı, hatta zincire vurulup hapsedildi. **37** Taşlandılar, testereyle biçildiler, kılıçtan geçirilip öldürüldüler. Koyun postu, keçi derisi içinde dolaştılar, yoksulluk çektiler, sıkıntılara uğradılar, baskı gördüler. **38** Dünya onlara layık değildi. Çöllerde, dağlarda, mağaralarda, yeraltı oyuklarında dolanıp durdular. **39** İmanları sayesinde bunların hepsi Tanrı'nın beğenisini kazandıkları halde, hiçbiri vaat edilene kavuşmadı. **40** Bizden ayrı olarak yetkinliğe ermesinler diye, Tanrı bizim için daha iyi bir şey hazırlamıştı.

AÇIKLAMA: Kutsal Kitap'a göre kahraman olmak savaşçı bir yeri fethetmekten ziyade kendi içimizdeki günaha karşı mücadele edip imanla sonuna kadar Tanrı'ya olan bağlılığımızı sürdürmek demek. Kılıç savurmak ve insanlara saldırmak kolaydır, zaten doğamızda bu vardır, ama esas zor olan görmediğimiz Tanrı

uğruna içimizdeki kötülüğe karşı bir ömür boyu mücadele etmek. Bu konuda Musa harika bir örnektir. Firavun'un evinde yetişen Musa'nın hiç bir eksiği yoktu. Ancak acı çeken soydaşlarını görünce Tanrı'ya olan imanı sayesinde Mısır'ın bütün hazinelerine sırtını çevirdi. Hatta Tanrı halkıyla aşağılanmayı ve evinden sürülmeyi büyük bir zenginlik saydı. Neden? Çünkü Mısır'ın kendisine sunduğu hazinenin geçici olduğunu anladı ama Tanrı'nın vaatleri sonsuzdur. O yüzden geçici bir süreliğine günahın sefasını sürmektense Rab'bin halkıyla acı çekmeyi seçti. Bunu görünmez olan Tanrı'yı imanla gördüğü için yaptı. Neticede Musa'nın önderliğinde Mısır'dan çöle yolculuk eden İsrail oğullarının önünde pek ümit verici bir manzara yoktu. Ama her adımda Tanrı'nın buyruklarını tek tek uygulamaya dikkat ettiler. Sonra Firavun'un ordularıyla kovalanırken Kızıldeniz'e geldiler. Ama Musa Rab'bin buyruğu uyarınca esasını denizin üzerine uzattı ve deniz ikiye ayrıldı. Böylece kuru toprak üzerinde denizi geçtiler (Mısır'dan Çıkış 14). Ondand sonra halk pek çok defa isyan edip Tanrı'yı öfkелendirdi ama Rab onlara lütfetti ve sonunda vaat edilen toprağa getirdi. Sonra Yeşu'nun önderliğinde İsraililer Tanrı'nın talimatı uyarınca tek bir ok fırlatmadan Eriha kentini ele geçirdiler. Bu sırada Yahudi casuslarına evini açan fahişe Rahav da imanı sayesinde kurtuldu (Yeşu 6).

Aslında Eski Antlaşma boyunca hep bu tür kahramanla karşılaşırız. Her kim iman ederek Tanrı'ya bağlı kaldıysa büyük mucizelere şahit oldu. Hakimler kitabında geçen Gidyon, Barak, Şimşon ve Yiftah gibileri Tanrı'nın gücüyle olağanüstü zaferlere imza attılar. Daha sonra gencecik çoban Davut Rab'be olan imanı ile halkını tehdit eden Filistlilerin dev savaşçısı Golyat'ı sapanıyla yere serdi (1.Samuel 17). Samuel gibi peygamber olarak seçilen kişilerin de başlarına gelmeyen kalmadı ama hep imanla üstesinden geldiler. Yeremya Rab'bin sözünü duyurmaktan vazgeçmediği için kendi halkı tarafından sarnıca atıldı (Yeremya 38). Daniel günün birinde Rab'be olan sadakati yüzünden aslan çukuruna atıldı (Daniel 6). Üç arkadaşı da Kral Nebukadnessar'ın altın heykeli önünde diz çökmek istemedikleri için kızgın fırına atıldı ama Rab onları sağ salım kurtardı (Daniel 3).

Bazıları Elişa gibi iman sayesinde ölümlerin dirildiğine bile şahit oldu (2.Krallar 4). İşte iman kahramanların listesi daha da uzar: Kimisi kamçılandı, kimisi taşlandı, kimisi testereyle biçildi. Daha sonra ilk Kilise çağında da bir çok Mesih imanlısı zulümden dolayı koyun postuna bürünüp mağaralarda saklanmak zorunda kaldı. Başkaları da yem olarak yırtıcı hayvanlara bırakıldı. Belki birçoğunun ismi yeryüzünde bilinmiyor ama hepsi tek tek Tanrı'nın huzurunda kayıtlı. Dünya bu insanlara layık değildi ama Tanrı onların Tanrısı olarak anılmaktan utanmıyor ve hepsine bir yer hazırladı.

Sonuç olarak dünyanın tarihi boyunca bir çok Tanrı adamı ve kadını imanları uğruna büyük zulme uğradılar ve korkunç işkencelere katıldılar ama Rab'bin vaatlerine güvenmekten vazgeçmediler. Hepsi Tanrı'nın beğenisini kazandıysa da aslında hiç biri vaat edilene henüz kavuşmadı. Neden? Çünkü Tanrı'nın imanlılar için hazırladığı son sürpriz hala gelecektir. Yakında bir gün İsa Mesih dönecek ve tüm imanlılar dirilecek. O zaman hep birlikte Rab'bin vaat ettiği kutsal kentte birlikte yaşayacağız (Daniel 12:13, Vahiy 20:5-6).

İMAN MARATONU

İbraniler 12:1-13

1 İşte çevremizi bu denli büyük bir tanıklar bulutu sardığına göre, biz de her yükü ve bizi kolayca kuşatan günahı üzerimizden sıyrıp atalım ve önümüze konan yarışı sabırla koşalım. **2** Gözümüzü imanımızın öncüsü ve tamamlayıcısı İsa'ya dikelim. O kendisini bekleyen sevinç uğruna utancı hiçe sayıp çarmıhta ölüme katlandı ve Tanrı'nın tahtının sağında oturdu. **3** Yorulup cesaretinizi yitirmemek için, günahkârların bunca karşı koymasına katlanmış Olan'ı düşünün. **4** Günaha karşı verdiğiniz mücadelede henüz kanınızı akıtacak kadar direnmiş değilsiniz. **5** Size oğullar diye seslenen şu öğüdü de unuttunuz: «Oğlum, Rab'bin terbiye edişini hafife alma, Rab seni azarlayınca cesaretini yitirme. **6** Çünkü Rab sevdiğini terbiye eder, Oğulluğa kabul ettiği herkesi cezalandırır.» **7** Terbiye edilmek uğruna acılara katlanmalısınız. Tanrı size oğullarına davranır gibi davranıyor. Hangi oğul babası tarafından terbiye edilmez? **8** Herkesin gördüğü terbiyeden yoksunsanız, oğullar değil, yasadışı evlatlarsınız. **9** Kaldı ki, bizi terbiye eden dünyasal babalarımız vardı ve onlara saygı duyardık. Öyleyse Ruhlar Babası'na bağımlı olup yaşamamız çok daha önemli değil mi? **10** Babalarımız bizi kısa bir süre için, uygun gördükleri gibi terbiye ettiler. Ama Tanrı, kutsallığına ortak olalım diye bizi kendi yararımıza terbiye ediyor. **11** Terbiye edilmek başlangıçta hiç tatlı gelmez, acı gelir. Ne var ki, böyle eğitilenler için bu sonradan esenlik veren doğruluğu üretir. **12-13** Bunun için sarkık ellerinizi kaldırın, bükük dizlerinizi doğrultun, ayaklarınız için düz yollar yapın. Öyle ki, kötürüm olan parça eklemenden çıkmasın, tersine şifa bulsun.

AÇIKLAMA: Yazar bir önceki bölümde sıralanan onca iman kahramanının zorlu mücadelesini anlattıktan sonra, bizi arkalarından koşup iman maratonuna

katılmaya çağırır. Onların hepsi tanıklar bulutu olarak şu an göklerden bizi izliyor ve meleklerle birlikte tezahürat yapıyor. Ancak her maratonda olduğu gibi bu kutsal yarışta başarılı olmak isteyenine kendine yük ya da engel olacak her tür günahtan kurtulması gerek. Aynı zamanda uzun süreli bir maraton olduğu için imanlının sabırla dayanması gerek. Bu konuda koşucular bilir ki motive olabilmek için her zaman gözlerini son çizgiye dikmeleri lazım. Bizler de benzer şekilde aynı yarış başarıyla tamamlayan ve son çizgide bizi bekleyen İsa Mesih'e bakmalıyız (Koloseliler 3:1-2). Bu mücadelede Mesih'i düşünmek en büyük teşvik ve motivasyon kaynağıdır çünkü kendisi bizim gibi aynı bu yollardan geçti ama hiç günah işlemedi. Onun sırrı da yarışın sonundaki sevince odaklanmaktı. Bizi ve tüm dünyayı kurtarma düşüncesi çarmıhın rezaletine boyun eğerek sonuna kadar dayanması için ilham ve güç kaynağı olmuştu. Biz de Mesih'in bu olağanüstü fedakarlığını anımsadıkça önümüze konan yarış bitirmek için cesaret alabiliriz. Neticede hiç birimiz İsa'nın çektiği kadarını asla çekemeyiz. Çoğumuz Mesih uğruna baskı gördüysek de kanımızı henüz akıtmış değiliz. Sonuç olarak hepimiz maratodayız ve Rab bizi Mesih ve diğer iman kahramanları gibi günaha boyun eğmeden sonuna kadar dayanmaya teşvik eder. (bkz. 1.Korintliler 9:24-27)

İlerleyen ayetlerde yazar terbiye konusuna odaklanır. Bir koşucu için disiplinli olmak ne kadar önemliyse bizim de Rab'bin çocukları olarak O'nun terbiyesine boyun eğmemiz de o kadar da önemli. Yazar Süleyman'ın Özdeyişleri 3:11-12'den alıntı yaparak Tanrı'nın oğulları ve kızları olarak kabul ettiği her canı özenle terbiye ettiğini hatırlatır. Bu terbiye teşvikimizi kırmak yerine bizi daha da yüreklendirmeli çünkü Tanrı bizi sevdiği için en iyisi olmamız için bize yardım ediyor. Terbiye edilirken bazı acılara katlanmak gerekebilir ama bunun iyiliğimiz için olduğunu hatırlayarak Tanrı'nın hikmetine güvenmeliyiz. Aynı zamanda en başta Tanrı tarafından terbiye edilmemiz O'nun bizi kendisine ait olarak gördüğünü kanıtlıyor. Bir baba başkalarının çocuklarıyla uğraşmaz ancak kendi çocuklarına gelince büyük bir özenle üzerlerinde titrer. Neden? Çünkü kendi çocukları ismini taşıyor ve onu temsil ediyor. Aynı şekilde bizi çocukları olarak kabul eden Tanrı bizim üzerimizde durur. Amacı bizi kendi kutsallığına ortak kılmaktır. Tabi ki başta terbiye edilmek kimsenin hoşuna gitmediği gibi bizim için de zor olabilir. Ancak terbiye sonucunda bizde görünecek doğruluğun meyvelerini düşünmeliyiz. Rab bize kendi kutsal karakterini aşlamak istiyor. Kutsal Ruh'uyla bizi kendisine benzer kılmak istiyor (2.Korintliler 3:18). Sonunda da Ruh'un harika ürünleri olan sevgi, sabır ve esenliğinin köklenmesini istiyor (Galatyalılar 5:22-23).

Dünyada yaşıyorsak da ruhsal açıdan hepimiz maratodayız. Burada yaşadığımız günler er ya da geç bitecek ve Rab'le yüz yüze geleceğiz. Orada Tanrı'nın diğer tüm kutsalları da bizi karşılayacak. Fakat yeryüzünde koştığımız günlere geri baktığımızda ne hissedeceğiz? Acaba Rab'bin önünde utanacak mıyız? Şimdiden yapabileceğimiz en iyi şey cesaretimizi yitirmeden tam gazla Mesih'in ardından koşmaktır. Kollarımız ve ayaklarımız yorulabilir, yollar engebeli olabilir, başkaları da yarış terkedebilir ama biz gözümüzü göklerde kolları açık bekleyen

Mesih'e dikelim ve sabırla koşalım. Karşılaştığımız zorluklara isyan etmek yerine Tanrı'nın bizi terbiye etmek için kullanacağı birer alet olarak görerek şükredelim. Yeter ki bir gün Pavlus gibi 'Yarışı bitirdim, imanı korudum!' diye haykırabilelim (2.Timoteos 4:7).

YARIŞIN SONU

İbraniler 12:14-24

14 Herkesle barış içinde yaşamaya, kutsal olmaya gayret edin. Kutsallığa sahip olmadan kimse Rab'bi göremeyecek. **15** Dikkat edin, kimse Tanrı'nın lütfundan yoksun kalmaz. İçinizde sizi rahatsız edecek ve birçoklarını zehirleyecek acı bir kök filizlenmesin. **16** Kimse fuhuş yapmasın ya da ilk oğulluk hakkını bir yemeğe karşılık satan Esav gibi kutsal değerlere saygısızlık etmesin. **17** Biliyorsunuz, Esav daha sonra kutsanma hakkını miras almak istediye de geri çevrildi. Kutsanmak için gözyaşı döküp yalvarmasına karşın, vermiş olduğu kararın sonucunu değiştiremedi. **18-19** Sizler dokunulabilen, alev alev yanan dağa, karanlığa, koyu karanlık ve kasırgaya, gürleyen çağrı borusuna, tanrısal sözleri ileten sese yaklaşmış değilsiniz. O sesi işitenler, kendilerine bir sözcük daha söylenmesin diye yalvardılar. **20** «Dağa bir hayvan bile dokunsa taşlanacak» buyruğuna dayanamadılar. **21** Görünüm öyle korkunçtu ki, Musa, «Çok korkuyorum, titriyorum» dedi. **22-24** Oysa sizler Siyon Dağı'na, yaşayan Tanrı'nın kenti olan göksel Yeruşalim'e, bir bayram şenliği içindeki on binlerce meleğe, adları göklerde yazılmış ilk doğanların topluluğuna yaklaştınız. Herkesin yargıcı olan Tanrı'ya, yetkinliğe erdirilmiş doğru kişilerin ruhlarına, yeni antlaşmanın aracısı olan İsa'ya ve Habil'in kanından daha üstün bir anlam taşıyan serpmelik kana yaklaştınız.

AÇIKLAMA: Maratonda koşan kişinin en büyük rakibi her zaman kendisidir. Başarıyla son çizgiye ulaşmak istiyorsa öncelikle kendi içindeki istekleri bastırması gerek. İman maratonunda koşan imanlı için de aynı şey geçerli. Kendi içimizden bizi günaha ya da dünyaya çeken bir çok farklı arzular ve istekler vardır ancak son çizgide Rab'bin yüzüne utanmadan bakmak istiyorsak kendimizi kutsallığa adanmalıyız. Çünkü hem bedenimizin tutkularını tatmin etmek hem de Tanrı'yı hoşnut etmek mümkün değil (Yakup 4:1-5, 1.Yuhanna 2:15-17). Aynı zamanda şunu bilmeliyiz ki içimizde günaha yer verip filizlenmesine izin verirsek bu sadece bizi değil, etrafımızdaki insanları da zehirler. Hiç bir zaman yalnızca kendimize günah işlemiyoruz. Mesih'in dediği gibi: 'gizli olup da açığa çıkmayan hiç bir şey yoktur' (Matta 10:26). Küçük bir kin ya da şehvet olarak başlayan günahın kökü zamanla koskoca bir çınar ağacı olabilir. Bunun için Tanrı'nın lütfuna ihtiyacımız vardır, ancak o zaman zafer tacını giyebiliriz (2.Timoteos 2:1-5). Sonuç olarak Mesih'in izinden gitmek istiyorsak O'nun kutsal değerlerine de sahip çıkmamız gerek. Yoksa bilerek günaha bulaştığımızda Esav gibi Tanrı'nın vaat ettiği mirası küçümsemiş oluruz. Daha sonra kendisi babasının kutsaması için gözyaşlarıyla yalvardıysa da artık günahının sonucunu değiştiremedi. Benzer şekilde verdiğimiz

her karar ve işlediğimiz her günah hayatımızı derinden ektiler.

Peki yarışın sonunda bizi neler bekliyor? Şimdi yazar bize harika bir kıyaslama gösterir. Bu kitap boyunca Eski ile Yeni Antlaşmaları karşılaştırdı, şimdi son bir portre çizer. Eski Antlaşma verilirken Tanrı Sina Dağı üzerine büyük güç ve görkemli indi. Dağ alev alev yanıyordu. Üzerinde koyu bir bulut kondu ve içinden gittikçe yükselen bir borazanın sesi vardı. Halk öyle korktu ki Rab'bin kendilerine değil yalnızca Musa'ya konuşmasını istediler. Ancak gerçek şu ki Musa bile korkuyordu (Mısır'dan Çıkış 19). Aslında bu manzara Eski Antlaşma'da verilen Yasa'nın ürkütücü sonuçlarını temsil eder. Musa'nın Yasası sadece yargı ve ölüm getirdi (Romalılar 7, 2. Korintliler 3:7-11). Ama hamdolsun yarışın sonunda bizi bekleyen manzara bu değil çünkü bizler Sina Dağına değil Siyon Dağına yaklaşmışızdır. Pavlus'un Galatyalılar 4:24-26'da belirttiği gibi Sina Dağı Yasanın getirdiği köleliği hatırlatırken Siyon Dağı ise gelecek olan Göksel Yeruşalim'in özgürlüğünü müjdelir.

Yazar son istikametimiz olan Yeni Yeruşalim'i harika bir şekilde tasvir eder. Orası öncelikle Tanrı'nın Kentidir. Yaratacağı yeni gök ve yeryüzünde, Tanrı insanlarla birlikte yaşayacaktır (Vahiy 21-22). Orada melekler bayram şenliğinde Mesih imanlılarının gelişlerini kutlayacaktır. Aynı zamandan zamanın başlangıcından beri İsa Mesih'e iman edip kutsal topluluğuna katılan kişilerin hepsi bizi tezahüratlarla karşılayacaktır. Bir anda hem Baba Tanrı'yı hem de diğer imanlıları hem de İsa Mesih'i göreceğiz. Ne harika bir buluşma olacaktır! O zaman Rab tüm gözyaşlarımızı silecek ve hayat yarışından kalma yorgunluk ve stres bir anda bitecektir. 'Ruh, 'Evet' diyor, 'uğraşlarından dinlenecekler. Çünkü yaptıkları onları izleyecek.' (Vahiy 14:13). İşte son çizgide sadık bir şekilde sonunda kadar koşan imanlıyı bekleyen manzara budur.

BEŞİNCİ UYARI

İbraniler 12:25-29

25 Bunları söyleyeni reddetmemeye dikkat edin. Çünkü yeryüzünde kendilerini uyararı reddedenler kurtulamadıysa, göklerden bizi uyarandan yüz çevirsek, bizim de kurtulamayacağımız çok daha kesindir. 26 O zaman O'nun sesi yeri sarsmıştı. Ama şimdi, «Bir kez daha yalnız yeri değil, göğü de sarsacağım» diye söz vermiştir. 27 «Bir kez daha» sözü, sarsılanların, yani yaratılmış olan şeylerin ortadan kaldırılacağını, böylelikle sarsılmayanların kalacağını anlatıyor. 28 Böylece sarsılmaz bir egemenliğe kavuştuğumuz için minnettar olalım. Öyle ki, Tanrı'yı hoşnut edecek biçimde saygı ve korkuyla tapıyalım. 29 Çünkü Tanrımız yakıp yok eden bir ateştir.

AÇIKLAMA: Yazar son bir kere okurlarını Mesih'in yolunu bırakmanın büyük tehlike konusunda uyarma ihtiyacını duyuyor. Ne yazık ki bazı imanlı 'İsa'ya inandım artık bana bir şey olmaz' düşüncesiyle farkında olmadan bu inancın ciddiyetini gözden kaçırabilir. Bazıları 'günah işlesem de bir şey olmaz sonuçta Mesih beni bağışlar' diyerek Rab'bin yargısını hafife alabiliyor. Evet İsa Mesih günahlarımıza karşılık öldü ve O'na iman ederek kurtuluyoruz, ancak gerçek bir iman aynı zamanda günahtan uzaklaşıp Mesih'in yolunda ilerlemek isteyen bir imandır (Filipililer 2:12,13). Yoksa Yahudiler gibi Tanrı'nın lütfunu kötüye kullanmaya kalkarsak onların da uğradığı büyük gazaba uğrayabiliriz. Burada yazar Mısır'dan Çıkış 32. bölümde İsrail ulusunun başına gelen felaketi hatırlatır. Sina Dağına inen Rab onlara kutsal emirlerini teslim ederek halkla kutsal bir antlaşma yaptı. Ne var ki kırk gün geçmeden Yahudi halkı her türlü putperestlik ve ahlaksızlığa dalarak Tanrı'nın Yasasını tümünden çiğnediler. O yüzden Rab büyük bir öfkeyle onları cezalandırdı. Yüz yıllar sonra İsrail halkı sürgüne de gitti ve kutsal Tapınak da tümünden yıkıldı. İşte Rab İsrail halkını cezalandırmaktan geri durmadıysa gerektiğinde bizi de cezalandırır.

Yazar burada Peygamber Hagay'ın yazılarından alıntı yapar. O sırada Yahudiler sürgünden yeni dönmüşler ve tapınağı yeniden restore etmeye çalışıyorlardı. Hagay Tanrı'nın ilk tapınağı yerle bir ederek yeri sarstığını hatırlatırken, bunu bir daha yaptığında hem yeri hem de göğü sarsacağını söyler. Bu peygamberlik sözü kısmen de olsa Mesih'ten yaklaşık 40 sene sonra ikinci tapınağın yıkılışıyla yerine geldi. İsa bu olaylardan ayrıntılı bir şekilde söz etti (Matta 24). İsrail halkının kendisini reddetmesi üzerinde Mesih pek yakında Yeruşalim'deki Tapınağın kökünden söküleceğini ve İsrail ulusunun dünyanın dört bucağına dağılacağını söyledi. İlginçtir ki bu olayları yazan tarihçi Eusebius M.S. 70 yılında Tapınağın yıkımını anlatırken beraberinde gökte pek çok doğaüstü ve garip olaylar yaşandığını da belirtir. Ancak Mesih'in sözlerine dönersek ikinci gelişinden önce böylesi korkunç bir felaketin bir daha yaşanacağını da söyler. İncil'in son bölümü olan Vahiy dünyanın sonuna doğru başına gelecek korkunç bir çok olayı son derece ayrıntılı bir şekilde tarif eder. Orada okuduğumuz kadarıyla sadece yeryüzü değil, Hagay'ın da belirttiği gibi tüm gökyüzü de sarsılacaktır. Sonunda gök ve yeryüzü tümüyle yok edilerek Tanrı'nın yaratacağı ebedi Yeruşalim kentine yol açacaktır (2.Petrus 3:7-13, Vahiy 21).

Yazar her şeyin bir daha sarsılacağını ve günün sonunda ateşle yok olacağını belirtirken sarsılmayacağı tek şeyi de hatırlatır, o da İsa Mesih'in Egemenliği. Bir çok peygamber bundan söz etti. Daniel bir görümde günümüze gelen büyük imparatorlukları birer hayvan olarak görür ancak sonunda 'İnsanoğlu' olarak tasvir edilen biri ortaya çıkar ve diğer tüm krallıklar yargılanıp bir kenara atılıyor ama Mesih'in Krallığı sonsuza dek sürüyor (Daniel 7). İşte Kutsal Kitap'ın başından beri müjdelediği egemenlik budur. Mesih ilk gelişinde hep göklerin egemenliğini müjdeledi. Sonunda ölüp dirilerek Şeytanı mağlup etti ve Adem'in baştan yitirdiği dünya egemenliğinin yetkisini geri kazandı. İsa şimdiden göklerde Baba Tanrı'nın sağında tahta oturarak yeryüzünde egemenliğini kurmak üzere dönmek için emrini bekliyor. Geri geldiğinde büyük bir yargı olacaktır (Matta 25:31-46). O yüzden Mesih imanlıları olarak bu vaatlerin ciddiyetini fark edip kendimizi kutsal bir yaşantıya adamalıyız (1.Yuhanna 3:1-3). Yazarın daha önce bahsettiği gibi Mesih'le buluşana kadar önümüze konan yarış sabır ve sadakatle koşmalıyız. Ayrıca Pavlus'un belirttiği gibi müjdeyi başkalarına anlatıp yarışta ilerlerken kendimiz reddedilmemeye dikkat edelim (1.Korintliler 9:24-27). Çünkü Rab'bin yargısı yakıp yok eden bir ateştir.

TEŞVİK SÖZÜ

İbraniler 13:1-14

1 Kardeş sevgisi sürekli olsun. **2** Konuksever olmaktan geri kalmayın. Çünkü bu sayede bazıları bilmeden melekleri konuk ettiler. **3** Hapiste olanları, onlarla birlikte hapsedilmiş gibi anımsayın. Sizin de bir bedeniniz olduğunu düşünerek baskı görenleri hatırlayın. **4** Herkes evliliğe saygı göstereyin. Evlilik yatağı günahla lekelenmesin. Çünkü Tanrı fuhuş yapanları, zina edenleri yargılayacak. **5** Yaşayışınız para sevgisinden uzak olsun. Sahip olduklarınızla yetinin. Çünkü Tanrı şöyle dedi: «Seni asla terk etmeyeceğim, Seni asla yüzüstü bırakmayacağım.» **6** Böylece cesaretle diyoruz ki, «Rab benim yardımcımdır, korkmam; İnsan bana ne yapabilir?» **7** Tanrı'nın sözünü size iletmış olan önderlerinizi anımsayın. Yaşayışlarının sonucuna bakarak onların imanını örnek alın. **8** İsa Mesih dün, bugün ve sonsuza dek aynıdır. **9** Çeşitli garip öğretilerin etkisine kapılıp sürüklenmeyin. Yüreğin yiyeceklerle değil, Tanrı lütfuyla güçlenmesi iyidir. Yiyeceklere güvenenler hiçbir yarar görmediler. **10** Bir sunağımız var ki, tapınma çadırında hizmet edenlerin ondan yemeye hakları yoktur. **11** Başkâhin günah sunusu olarak hayvanların kanını kutsal yere taşır, ama bu hayvanların cesetleri ordugahın dışında yakılır. **12** Bunun gibi, İsa da kendi kanıyla halkı kutsal kılmak için kent kapısının dışında acı çekti. **13** Öyleyse biz de O'nun uğradığı aşağılanmaya katlanarak ordugahtan dışarıya çıkıp yanına gidelim. **14** Çünkü burada kalıcı bir kentimiz yoktur, biz gelecekteki kenti özlüyoruz.

AÇIKLAMA: Son olarak yazar bazı önemli konulara değinerek okurlarını teşvik etmek istiyor. Genel olarak onları Mesih İsa'nın buyruklarına sadık kalmaya

çağırır. İncil'i okuduğumuzda Mesih öğretisinin temeli sevgi olduğunu görebiliyoruz. Öğrencileriyle geçirdiği son gece İsa onlara şu buyruğu verdi: 'Sizi sevdiğim gibi birbirinizi sevin...herkes bununla benim öğrencilerim olduğunuzu anlayacaktır (Yuhanna 13:34-35).' Sevginin önemli bir parçası da konukseverliktir. Hatta yazar son derece misafirperver İbrahim'in farkında olmadan melekleri evinde ağırladığını hatırlatır (Yaratılış 18). Aynı zamanda zor durumda olanları, hapiste ya da hastanede olanları da düşünmeliyiz, özellikle iman kardeşlerimizi çünkü biz onlarla bir bedeniz. Sonra evliliğin kutsallığına değinir. Bugün olduğu gibi ilk çağda da herkes istediğiyle yatar kalkar ve evlilikler resmîyetten öteye gitmiyordu. Ancak yazar Tanrı'nın zina ve fuhuş yapanları acımasız bir şekilde yargılayacağını hatırlatır. Rab'bin gözünde evlilik bir kadınla bir erkek arasında olur ve bunun dışındaki her tür cinsel ilişki günahdır (Matta 5:27-32). Evliliğin özelliğini ve saygınlığını yitirdiği bu günlerde Mesih imanlıları kutsal yaşantılarıyla ona sahip çıkmalı (1.Selanikliler 4:3-4). Sonuç olarak gerçek sevgi benliğimize uyararak istediğimizle birlikte olmak değil, Rab'bin kutsal sözlerine uyararak sağladığı eşimize sadık kalmaktır.

Mesih'in de pek çok kez değindiği önemli bir konu da paradır. Yaşamak için gereklidir ancak hayatımızın merkezine oturdu mu putperestliğe dönüşür. İsa dedi, 'İnsan iki efendiye kulluk edemez,... hem Tanrı'ya hem de paraya kulluk edemezsiniz (Matta 6:24).' Aslında sorun para değil, sorun parayı Tanrı'dan çok önemsemek ve sevmektir. Çünkü kendimizi para sevgisine kaptırdığımızda artık Tanrı'nın verdikleriyle yetinememeye ve daha başka şeyler arzulamaya başlarız. Bu da bizi her türlü kötülüğe sevk eder (1.Timoteos 6:10). Oysa ki en büyük kazanç eldekiyle yetinip Rab'bin yolunda ilerlemektir. Kendisi zaten ihtiyaçlarımızı karşılayacağına söz verdi: 'Seni yüzüstü bırakmayacağım!' (bkz. Matta 6:33). O halde bu hayatta başımıza ne gelirse gelsin Rab'bin yardımını göreceğimizden emin olabiliriz, yeter ki O'na güvenmekten vazgeçmeyelim.

Sonra yazar başımızdaki kilise önderlerine bağlı kalmaya çağırır. Onların hayatlarında Mesih'e yaraşır yönlerini örnek almalıyız. Her şeyden çok Kilise'nin Başı olan İsa Mesih'in önderliğine boyun eğmeliyiz. Kendisi sonsuz ve değişmez olduğu gibi öğretileri de geçerliliğini yitirmez. Yaşayan Rab'bimiz şu an bile göklerden çocuklarına göz kulak oluyor. Bu yüzden kendimizi her türlü sapkın öğretiye ve ahlaki kirliliğe karşı korumaya özen göstermeliyiz. İlk kilise çağında pek çok sahte öğretmen özellikle Yahudi imanlıları yine yasa altına çekmeye çalışıyordu. Ancak yazar imanlının yasayla değil ancak Tanrı'nın lütfuyla güçlenip kurtulabileceğini hatırlatır. Bu yüzden gerekirse Mesih'le birlikte toplumumuzu terk etmeye hazır olmalıyız. İsa Mesih kendi halkı tarafından reddedildiği ve sonunda Yeruşalim'in sınırları dışında çarmıha gerildiği gibi kendisine iman edenler de reddedilip toplum dışına atılabilir. O dönemki Yahudiler için bu çok zordu çünkü Rab'bin kutsal Tapınağı ve Kentinden uzak kalmak demektir. Ancak yazar dışlansak da Mesih'in yanında bizi harika yeni bir düzen beklediğini belirtir. Mesih'in yanında Tanrı'ya tapınmak için sonsuz bir sunak var. Mesih ilk ve son kez

kurban edilerek Tanrı'ya giden yolu açtı. Dahası bizim için kalıcı bir kent yapacağına söz verdi (Yuhanna 14:1-3). İşte esas özlediğimiz yer orası olmalı.

SON ÖĞÜTLER

İbraniler 13:15-25

15 Bu nedenle, İsa aracılığıyla Tanrı'ya sürekli övgü kurbanları, yani O'nun adını açıkça anan dudakların meyvesini sunalım. **16** İyilik yapmayı, sizde olanı başkalarıyla paylaşmayı unutmayın. Çünkü Tanrı bu tür kurbanlardan hoşnut olur. **17** Önderlerinizin sözünü dinleyin, onlara bağlı kalın. Çünkü onlar canlarınız için hesap verecek kişiler olarak sizi kollarlar. Onların sözünü dinleyin ki, görevlerini inleyerek değil -bunun size yararı olmaz- sevinçle yapsınlar. **18** Bizim için dua edin. Vicdanımızı temiz tuttuğumuza, her bakımdan olumlu bir yaşam sürmek istediğimize eminiz. **19** Yanınıza tez zamanda dönebilmem için dua etmenizi özellikle rica ediyorum. **20** Esenlik veren Tanrı, koyunların büyük Çobanı'nı, Rabbimiz İsa'yı sonsuza dek sürecektir antlaşmanın kanıyla ölümden diriltti. **21** Tanrı, isteğini yerine getirebilmeniz için sizi her iyilikle donatsın; kendisini hoşnut eden şeyi İsa Mesih aracılığıyla bizlerde gerçekleştirsin. Mesih'e sonsuzlara dek yücelik olsun! Amin. **22** Kardeşler, size rica ediyorum, öğütlerimi hoş görün. Zaten size kısaca yazdım. **23** Kardeşimiz Timoteos'un salıverildiğini bilmenizi istiyorum. Yakında yanıma gelirse, onunla birlikte sizi görmeye geleceğim. **24** Önderlerinizin hepsine ve bütün kutsallara selam söyleyin. İtalya'dan olanlar size selam ederler. **25** Tanrı'nın lütfu hepinizle birlikte olsun! Amin.

AÇIKLAMA: Bir önceki bölümde yazar 'bir sunağımız var' dedi. İbraniler için Tapınak ve önündeki kurban sunağı çok önemliydi ancak İsa Mesih'e inandıktan sonra çoğunlukla dışlandılar. Yazar ise aslında onların çok daha büyük ruhsal bir sunağa sahip olduklarını göstermeye çalışıyor. Tapınakta artık kurban kesmeye gerek yoktu çünkü Mesih son kurbandı. Ayrıca imanlılar her bir araya gelip İsa Mesih'in ölümünü Rab'bin Sofrası etrafında anarak ilahiler ve ezgilerle tapındıkları zaman aslında Rab'be ruhsal kurbanlar sunmuş bulunuyorlar. Tanrı'nın esas hoşnut kaldığı kurbanlar bu tarz sunulardır. Rab hayvan kanı dökülmesinden ziyade insanların yürekten tövbe ile Kendisine adanmış olmalarından ve başkalarına iyilik yapmalarından hoşnuttur (bkz. Mezmur 51:16-17, Romalılar 12:1-2). Rab'bin hoşnut olduğu bir şey daha, imanlıların önderlerine boyun eğmesi. Kilise önderlik yapmak çok büyük bir sorumluluktur çünkü önder her imanlı için Tanrı'ya hesap verecektir. O yüzden kilise üyeleri ellerinden geldiğince önderlerin işlerini kolaylaştırmaya ve her türlü destek vermeye özen göstermeli (1.Selanıklılar 5:12-13).

-Bu sırada mektubu yazan kişi, her kim ise, İtalya'dan selam gönderdiğine göre büyük olasılıkla Roma'da tutuklu bulunuyor o yüzden kendisi için dua istiyor. Timoteos'un salıverilmesinden söz etmesi de yazarın Pavlus olabileceği düşüncesini pekiştiriyor. Yazarın niyeti bir an evvel Roma'yı terk edip Yeruşalim'e

dönmek. Yazar Pavlus ise Elçiler İşleri 28'de geçen Roma'da geçirdiği tutukluğundan söz ediyor olabilir.

Son öğütlerinde yazar okurlarını özellikle kendi ihtiyaçlarından çok İsa Mesih'e yöneltiyor. Kilisenin gerçek çobanı ve tek önderi esas Mesih'in kendisi olduğunu hatırlatır. (Yuhanna 10:11-16, 1.Petrus 2:25, 5:4). Kilisede hizmet eden önderler aslında Baş Çoban'a bağlı olarak çobanlık yaparlar (Efesliler 4:11, 1.Petrus 5:2). Mesih'in çobanımız olarak tasvir edilmesi 23. Mezmur'un harika sözlerini akla getirir: 'Rab çobanımdır, hiç bir eksiğim olmaz, beni yeşil çayırlarda yatırır...' Dahası Vahiy'de hem Kuzu hem de Çoban olarak geçen Mesih'i hatırlatır: 'Tahtın ortasında olan Kuzu onları güdecek ve yaşam sularının pınarlarına götürecektir' (7:17). İsa Mesih kiralık çobanlar gibi tehlike karşısında kaçan biri değildir, tersine bizim kendi canını vermiş ve her birimizin canına göz kulak olmaya devam ediyor. Böylece her imanlı ister önder olsun ister sıradan kilise üyesi olsun, esas Mesih'in sözünü dinlemeye odaklanmalı. Günü geldiğinde o hepimizi kutsal ağılında toplayacak ve o zaman 'tek sürü ve tek çoban olacak' (Yuhanna 10:16).

KAYNAKÇA:

TÜRKÇE:

William MacDonald, *Kutsal Kitap Yorumu: Yeni Antlaşma Serisi*, Cilt 3, Yeni Yaşam Yayınları, 2002.

İhsan Özbek, *İman: İncil'in İbraniler'e Mektup Bölümü üzerine bir Yorum Çalışması*, Kucak Yayıncılık, 2006.

İNGİLİZCE:

David J. Macleod, *The Epistle to the Hebrews*, Emmaus Correspondence School, 1998.

Thomas Constable Online Commentary:
<http://www.soniclight.com/constable/notes/pdf/hebrews.pdf>

Bu Kitap beğendiniz mi?

Daha fazla ücretsiz e-Kitaplar [Hristiyan Kitaplar.com](http://Hristiyan.Kitaplar.com)'dan indirebilirsiniz.

Can Nuroğlu yazar olarak beğendiniz mi? [Yazarın tüm kitaplar şuradan indirebilirsiniz.](#)

[Türkiye'de Kilise Adresleri](#)